

სამთავრობო პროგრამა

„ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველოსთვის“

დეკემბერი, 2015 წ.

სარჩევი

ძირითადი დებულებები	4
პროგრამული მიმართულებები	7
ბიზნეს- და საინვესტიციო გარემოს რეფორმები.....	7
მეწარმეობის განვითარება	8
ფინანსებზე წვდომის ხელშეწყობი რეფორმები	10
შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა.....	11
სოფლის მეურნეობის განვითარება.....	11
ტურიზმის განვითარება.....	13
ელექტრონული კომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები და ინოვაციები.....	15
საგარეო ვაჭრობის პოლიტიკა.....	17
საგადასახადო პოლიტიკა	18
მონეტარული პოლიტიკა	19
ფისკალური პოლიტიკა	19
სივრცითი მოწყობა და მშენებლობა.....	22
ტრანსპორტი და ლოგისტიკა	22
ინფრასტრუქტურის განვითარება.....	24
ენერგეტიკის სექტორის განვითარება.....	25
გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური მართვა	27
ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმა.....	29
რეგიონების განვითარება.....	30
განათლება და მეცნიერება	32
სპორტი და ახალგაზრდობა.....	35
კულტურა	37
ჯანმრთელობის დაცვა.....	39
საპენსიო უზრუნველყოფა და სოციალური პოლიტიკა.....	41
იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა უფლებების დაცვა და მხარდაჭერა	42
კონფლიქტების მოგვარება.....	44

საგარეო პოლიტიკა.....	47
ინტეგრაცია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში	52
მიგრაციის სისტემის რეფორმა.....	55
დიასპორაზე ზრუნვა	56
სამოქალაქო ინტეგრაცია და ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა.....	57
სასამართლო ხელისუფლება	59
სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა	61
ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის რეფორმა	62
პროკურატურის რეფორმა.....	62
სასჯელაღსრულების სისტემის განვითარება	63
შინაგან საქმეთა სამინისტრო და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური - სისტემის რეფორმა და პრიორიტეტები	66
თავდაცვის სისტემა და შეიარაღებული ძალები	69
ადამიანის უფლებების დაცვა	72
საჯარო მმართველობის და საჯარო სამსახურის რეფორმა.....	73

სამთავრობო პროგრამა

„ძლიერი, დემოკრატიული, ერთიანი საქართველოსთვის“

ძირითადი დებულებები

ხელისუფლებაში მოსვლიდან სამი წლის შემდეგ, პოლიტიკური კოალიცია „ქართული ოცნების“ მთავარ მიზნად კვლავ უპირობოდ რჩება ერთიანი, ძლიერი, კანონის უზენაესობაზე დამყარებული, დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობა. მთავრობამ განახორციელა მთელი რიგი ცვლილებები და ფუნდამენტური რეფორმები, რითაც ქვეყანა განვითარების ახალ ეტაპზე გადავიდა. გადაიდგა უმნიშვნელოვანესი ნაბიჯები როგორც საშინაო, ისე საგარეო პოლიტიკის მიმართულელებით.

შენდება დემოკრატიულ ღირებულებებზე დაფუძნებული ინსტიტუტები; დაბალანსებულად მუშაობენ სახელმწიფო ორგანოები; მნიშვნელოვნად დაიხვეწა საკანონმდებლო ბაზა; ფუნდამენტური რეფორმები ხორციელდება მართლმსაჯულების სფეროში; კანონის უზენაესობის უზრუნველყოფის პროცესი შეუქცევადი გახდა; მოქალაქეების კონსტიტუციური უფლებების ხელშეუხებლობის გარანტიას სახელმწიფო იძლევა; უზრუნველყოფილია გამოხატვის თავისუფლება; დამკვიდრდა დემოკრატიული არჩევნების ტრადიცია; მოხდა ხელისუფლების დეცენტრალიზაცია და შემოღებულია რეალური თვითმმართველობა.

ქვეყნის მთავარ ორიენტირად რჩება ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია, რაც ჩვენი საზოგადოების ურყევი არჩევანია.

ასოცირების შეთანხმების ხელმოწერით საქართველომ ისტორიული ნაბიჯი გადადგა, რამაც ევროკავშირთან ურთიერთობები თვისებრივად სრულიად ახალ ეტაპზე გადაიყვანა და პოლიტიკური ასოცირებისა და ეკონომიკური ინტეგრაციის პროცესი შეუქცევი გახდა. 2014 წლის 18 ივლისს საქართველოს პარლამენტმა მოახდინა შეთანხმების რატიფიცირება. ხელშეკრულება რატიფიცირებულია ევროპარლამენტისა და ევროკავშირის წევრი ყველა ქვეყანის მიერ. 2014 წლის 1 სექტემბრიდან ხელშეკრულების პირობითი ამოქმედებით, ევროინტეგრაცია გახდა ჩვენი ქვეყნის საშინაო პოლიტიკის ნაწილი. ასოცირების შეთანხმება საქართველოს ევროპული ტრანსფორმაციისათვის ქმნის რეალურ

სამართლებრივ საფუძველს და საქართველოს უსაფრთხოებისა და კეთილდღეობისათვის განხორციელებული მნიშვნელოვანი ინვესტიციაა. ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის კომპონენტის თანამიმდევრული განხორციელებით საქართველო გახდება ევროკავშირის ეკონომიკური სივრცის ნაწილი.

ასოცირების შეთანხმების განხორციელება ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალური და ეკონომიკური ცხოვრების მთელ სპექტრს შეეხება. შესაბამისად, ფართომასშტაბიანი რეფორმები მოემსახურება ადამიანის უფლებების დაცვის განმტკიცებას, დემოკრატიის გაღრმავებას, მეტ გამჭვირვალობას, ეფექტიან მმართველობას, უსაფრთხოებისა და რეგიონალური თანამშრომლობის განმტკიცებას, სტაბილური მაკროეკონომიკური გარემოსა და ხელსაყრელი ბიზნესკლიმატის ჩამოყალიბების უზრუნველყოფას. შეთანხმება სრულ თანხვედრაშია მთავრობის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხედვასთან. აღნიშნული რეფორმები, საბოლოოდ, უზრუნველყოფს ქვეყნის ევროპული ტიპის დემოკრატიად ჩამოყალიბებას. ასოცირების შეთანხმების ეფექტიანი განხორციელების უზრუნველსაყოფად შეიქმნა შესაბამისი ინსტიტუციონალური და ადმინისტრაციული მექანიზმები. ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმებიდან გამომდინარე, მიმდინარეობს ეროვნული კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება.

მთავრობის მიერ განხორციელებული მნიშვნელოვანი რეფორმების შედეგად ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლა უახლოესი მომავლის პერსპექტივაა. 2015 წლის 18 დეკემბერს ევროკომისიის დასკვნის შესაბამისად, „ევროკომისია მიიჩნევს, რომ საქართველომ მიაღწია ყველა ნიშნულს, რომელიც „სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის“ მეორე ფაზის ოთხივე ბლოკით იყო გათვალისწინებული. ევროკავშირსა და საქართველოს შორის არსებული ურთიერთობების გათვალისწინებით, 2016 წლის დასაწყისში ევროკომისია წარმოადგენს საკანონმდებლო წინადადებას რეგულაციაში (EC) No 539/2001 შესწორების შეტანის თაობაზე“, რომლის მიღების შემდეგაც საქართველოს მოქალაქეებისათვის შენგენის ქვეყნებთან უვიზო მიმოსვლის რეჟიმი ამოქმედდება. სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმამ ხელი შეუწყო სხვადასხვა სფეროში, მათ შორის, ორგანიზებული დანაშაულისა და კორუფციის აღმოფხვრის, ტრეფიკინგის, ნარკოტიკების, ფულის გათეთრების წინააღმდეგ ბრძოლის, სამართლებრივი თანამშრომლობის, პერსონალურ

მონაცემთა დაცვის, ადამიანის უფლებათა დაცვის, დოკუმენტთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, საზღვრისა და მიგრაციის მართვის სფეროებში რეფორმების განხორციელებას.

სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის (VLAP) თანახმად საერთო ჯამში მიღებულ იქნა 65-ზე მეტი საკანონმდებლო ცვლილება, 80-მდე კანონქვემდებარე აქტი, 9 ეროვნული სტრატეგია და რატიფიცირებულ იქნა 7 საერთაშორისო კონვენცია.

მთავრობა განაგრძობს ნატოსთან თანამშრომლობას ინტეგრაციის გაღრმავებისა და ნატოში საქართველოს საბოლოო გაწევრიანების მიზნით, რაც ქვეყნის სტაბილურობისა და უსაფრთხოების განმტკიცების გარანტიაა. ეს, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს ქვეყნის დემოკრატიულ განვითარებას, ეკონომიკურ აღმავლობასა და კეთილდღეობას.

საქართველოს მთავრობის ეკონომიკური პოლიტიკა ეფუძნება თავისუფალი საბაზრო ეკონომიკის პრინციპებსა და ღირებულებებს. მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას უმუშევრობისა და სიღარიბის დაძლევის და მოქალაქეებისათვის ღირსეული პირობების შექმნის მიმართულებით; გაგრძელება წვრილი და საშუალო ბიზნესისა და სოფლის მეურნეობის განვითარების ხელშეწყობა; კიდევ უფრო გაძლიერდება კერძო საკუთრებისა და შრომითი უფლებების დაცვა; სახელმწიფო უზრუნველყოფს გლობალურ ეკონომიკაში ქვეყნის ინტეგრირებას. მთავრობა კვლავაც გააგრძელებს ჯანდაცვისა და სოციალურ პროექტებს; მომავალშიც იზრუნებს შრომისუნარო მოქალაქეებისათვის ცხოვრების ღირსეული პირობების შექმნისათვის; გააგრძელებს ქვეყნის კულტურულ მემკვიდრეობაზე ზრუნვას და ხელს შეუწყობს საგანმანათლებლო და სოციალურ-ეკონომიკურ მოდერნიზებას.

მთავრობა გააგრძელებს დემოკრატიული პროცესების ხელშეწყობას, მაქსიმალურად უზრუნველყოფს თავისუფალ და დემოკრატიულ საარჩევნო გარემოს, შექმნის ყველა პირობას იმისათვის, რომ მომავალ საპარლამენტო არჩევნებში პოლიტიკურ ორგანიზაციებს ჰქონდეთ თანაბარი პირობები და კონკურენტულ გარემოში პოლიტიკური ბრძოლის შესაძლებლობა.

მთავრობის პოლიტიკა კვლავ დაეფუძნება ხალხის ნებასა და ინტერესებს.

პროგრამული მიმართულებები

ბიზნეს- და საინვესტიციო გარემოს რეფორმები

ბაზარზე თავისუფალი ვაჭრობისა და კონკურენციის უზრუნველსაყოფად, მთავრობა განავითარებს აღსრულების ეფექტიან მექანიზმებს, მათ შორის, დამოუკიდებელი ინსტიტუტების გაძლიერების გზით. ამასთან, ხელს შეუწყობს კომპანიების ზრდისა და განვითარებისათვის ხელშემშლელი ხელოვნური ბარიერების აღმოფხვრას. საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებისა და ინვესტორთა ნდობის ასამაღლებლად, განახლდება საინვესტიციო კანონმდებლობა.

ბიზნესის ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის, მთავრობა ხელს შეუწყობს კომერციული დავების გადაწყვეტაში მედიაციის განვითარებას მსოფლიოში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და უზრუნველყოფს მათ დამოუკიდებლობას.

ბიზნესის განვითარებისათვის სტაბილური და პროგნოზირებადი გარემოს შესაქმნელად, ბიზნესთან დაკავშირებული კანონმდებლობის შემუშავების პროცესში უზრუნველყოფილი იქნება მაქსიმალური გამჭვირვალობა და დაინტერესებულ მხარეთა ჩართულობა. ამასთან, ბიზნესისათვის დამატებითი ტვირთის მოხსნის მიზნით ვითარდება რეგულირების გავლენის შეფასების (RIA) სისტემა, რომლის მიზანია როგორც ახალი საკანონმდებლო ინიციატივების, ისე არსებული საკანონმდებლო აქტების გავლენის შეფასება ბიზნესგარემოსა და ეკონომიკაზე.

ბიზნესგარემოს შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით შემუშავდა „გადახდისუუნარობის შესახებ“ კანონში ცვლილებების პროექტი; მიმდინარეობს მშენებლობის ნებართვის პროცედურების შემდგომი დახვეწა; მიმდინარეობს მუშაობა მცირე აქციონერთა უფლებების დაცვის გასაუმჯობესებლად და სხვ.

სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის შემდგომი განვითარებისა და საჯარო-კერძო პარტნიორობის (PPP) მექანიზმის ეფექტიანი გამოყენების მიზნით, დონორთა დახმარებით დაწყებულია და მიმდინარეობს საუკეთესო საერთაშორისო

პრაქტიკის გაზიარება. საქართველოში არსებული სპეციფიკისა და რეალობის გათვალისწინებით, საერთაშორისო პარტნიორებთან მჭიდრო თანამშრომლობით მიმდინარეობს მუშაობა საჯარო-კერძო პარტნიორობის ეფექტიანი მექანიზმის შემუშავებაზე.

საინვესტიციო გარემოს შემდგომი სრულყოფისთვის მთავრობამ ევროპის რეკონსტრუქციისა და განვითარების ბანკთან (EBRD) თანამშრომლობით შექმნა ინვესტორთა საბჭო, რომლის შემადგენლობაშიც შედიან მთავრობის, ბიზნესისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წარმომადგენლები. აღნიშნული საბჭო არის დიალოგის ერთგვარი პლატფორმა მთავრობასა და ბიზნესს შორის კომუნიკაციის გაუმჯობესებისა და ინიციატივებისა და იდეების გაცვლისთვის.

მთავრობის მიზანია სახელმწიფო ქონების რაციონალური გამოყენება, აგრეთვე გამოუყენებელი აქტივების ეკონომიკურ საქმიანობაში ჩართვა მისი კერძო საკუთრებაში მოქცევის გზით. ამ მიზნით აქტიურად გაგრძელდება პრივატიზება, დასრულდება სახელმწიფოს მფლობელობაში არსებული ქონების სრულმასშტაბიანი ინვენტარიზაციის პროცესი, განხორციელდება სახელმწიფოს საკუთრებაში არსებული საწარმოების ოპტიმიზაცია. მთავრობა უზრუნველყოფს სახელმწიფო ქონების მართვისა და პრივატიზების პროცესის გამჭვირვალედ და ეფექტიანად წარმართვას.

ინვესტიციების მოზიდვისა და ექსპორტის წახალისების მიმართულებით საქართველოს მთავრობა ინტენსიურად ითანამშრომლებს ქართული დიასპორის წარმომადგენლებთან, რაც გამოიხატება დიასპორული ინვესტიციების მოზიდვის ხელშეწყობაში, დიასპორის დახმარებით პირდაპირი უცხოური ინვესტიციების მოზიდვაში, ასევე თანამემამულეების ადგილსამყოფელ ქვეყნებში ქართული პროდუქციის პოპულარიზაციასა და ექსპორტის ზრდაში. ეს ხელს შეუწყობს როგორც ეკონომიკური ზრდის წახალისებას, ისე ქართული დიასპორის საქართველოსთან კავშირის შენარჩუნებასა და გაძლიერებას.

მეწარმეობის განვითარება

მეწარმეობის, მათ შორის, მცირე, საშუალო და დამწყები ბიზნესის დასახმარებლად სახელმწიფო ხელს შეუწყობს მცირე და საშუალო მეწარმეთა უნარების ამაღლებას,

ფინანსური რესურსების ხელმისაწვდომობას, დამწყები ბიზნესის, ასევე მეწარმეთა საექსპორტო პოტენციალის გაძლიერებას და ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების წვდომას. მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების ხელშეწყობის და საქართველოში ამ კუთხით საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის და პოლიტიკის დანერგვის მიზნით, შემუშავებულია მცირე და საშუალო ბიზნესის სტრატეგია და შესაბამისი სამოქმედო გეგმა. ყოველივე ეს დადებითად აისახება როგორც დასაქმების შესაძლებლობების, ისე თვითდასაქმების ზრდაზე. ყურადღება მიექცევა მთიან რეგიონებში მცირე მეწარმეობის განვითარებას.

მცირე და საშუალო ბიზნესის განვითარების მიზნით შეიქმნება სტარტ-აპების დაფინანსების მექანიზმები და ხელშეწყობის პროგრამები.

მეწარმეობის განვითარების სააგენტო გააგრძელებს სამთავრობო პროგრამის „აწარმოე საქართველოში“ ეფექტიან იმპლემენტაციას, რომელიც ითვალისწინებს როგორც ბიზნესის დაწყებისა და განვითარების მსურველთათვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდას, ისე ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფას და ტექნიკურ დახმარებას კონსულტირების, ინოვაციებისა და თანამედროვე ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობისა და სხვა მიმართულებებით.

რეგიონებში, განსაკუთრებით კი ეკონომიკურად მოწყვლად რეგიონებში, ეკონომიკური აქტიურობის წასახალისებლად „აწარმოე საქართველოში“ პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება მიკრო- და მცირე მეწარმეობის ხელშეწყობის პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს მიკრო- და მცირე სამეწარმეო აქტივობების ხელშეწყობას ფინანსური მხარდაჭერის და სამეწარმეო უნარების ამაღლების კუთხით.

სახელმწიფო პროგრამას „აწარმოე საქართველოში“ დაემატება ახალი კომპონენტები - რეგიონებში სასტუმრო ინდუსტრიის განვითარება, რაც, გარდა ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდისა, ითვალისწინებს საკონსულტაციო მომსახურებას. ამასთანავე ხდება წარმატებული საერთაშორისო ბრენდების გამოცდილების დანერგვა ე.წ. „ფრენჩაიზინგის“ ხელშეკრულების თანადაფინანსებით, რაც ასევე მნიშვნელოვანია ქვეყანაში საერთაშორისო ბრენდების შემოსვლისა და, შესაბამისად, მომსახურების თანამედროვე სტანდარტების დანერგვის კუთხით. ასევე დაწყებულია კიდევ ერთი მიმართულება - კინოინდუსტრიის ხელშეწყობა, რაც ითვალისწინებს ქვეყანაში

კინოწარმოებაზე გაწეული ხარჯების თანადაფინანსებას. კინონდუსტრიის წახალისების ინიციატივა მნიშვნელოვან ბიძგს მისცემს ისეთი დარგების განვითარებას, რომლებიც დაკავშირებულია მხატვრული და სატელევიზიო ფილმების, ტელესერიალების ან მინისერიალების, ანიმაციური ფილმების, კრეატიული დოკუმენტური ფილმებისა და მუსიკალური ვიდეოების შექმნასთან.

საქართველოს საერთაშორისო ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაციის, ექსპორტის ხელშეწყობისა და საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაციისთვის მთავრობა გააღრმავებს თანამშრომლობას არსებულ და პოტენციურ სავაჭრო პარტნიორებთან.

ფინანსებზე წვდომის ხელშეწყობი რეფორმები

მოსახლეობისა და ბიზნესისათვის გრძელვადიან საინვესტიციო რესურსების/ფინანსების ხელმისაწვდომობის ზრდის მიზნით, მიმდინარეობს მუშაობა ისეთ რეფორმებზე, როგორცაა:

კაპიტალის ბაზრის განვითარება, რაც მნიშვნელოვანია ფინანსური რესურსების, როგორც დაფინანსების ალტერნატიული საშუალებების, ხელმისაწვდომობისათვის;

დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა: შესაბამის უწყებებთან თანამშრომლობით მიმდინარეობს მუშაობა ისეთი სისტემის შემუშავებაზე, რომელიც უზრუნველყოფს, ერთი მხრივ, დეპოზიტების დაზღვევას, ხოლო მეორე მხრივ, სტიმულს მისცემს დამატებითი ფინანსური რესურსების აკუმულირებას ფინანსურ ინსტიტუტებში;

საპენსიო რეფორმა: საპენსიო რეფორმა ითვალისწინებს პენსიის კერძო დაგროვებით სისტემაზე გადასვლას. ახალი საპენსიო სისტემა იქნება არსებული საპენსიო სისტემის დამატებითი ოფცია, რომელიც გრძელვადიან პერსპექტივაში ხელს შეუწყობს როგორც მოსახლეობის სოციალური დაცვის გაუმჯობესებას, ისე დანაზოგების აკუმულირებას და, შესაბამისად, საინვესტიციო რესურსებზე ხელმისაწვდომობის ზრდას;

ექსპორტის დაკრედიტება: ექსპორტის განვითარებისა და წახალისების მიზნით მნიშვნელოვანია დამატებითი ფინანსური მხარდაჭერის შესაძლებლობების განვითარება. ამ

მიზნით მიმდინარეობს მუშაობა ექსპორტის დაკრედიტების ინსტიტუტის ჩამოსაყალიბებლად.

შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა

მთავრობის ერთ-ერთი ყველაზე პრიორიტეტული მიმართულებაა ეფექტიანი და ცივილიზებული შრომის ბაზრის განვითარების ხელშეწყობა. შრომის ბაზრის ფორმირების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითად მიზნებად რჩება: ქვეყნის ადამიანური რესურსების რაციონალური გამოყენება; ეფექტიანი დასაქმების ხელშეწყობა; უმუშევრობის თანამიმდევრული შემცირება და სამუშაო ძალის ხარისხობრივი სრულყოფა. მიმდინარე და მომდევნო წელს საჯარო სამსახურების დამმობილების ევროკავშირის პროგრამის (Twinning) - „დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურების (ESS) შესაძლებლობათა განვითარება საქართველოში“ მხარდაჭერით, მოხდება საყოველთაოდ ხელმისაწვდომი მომსახურების განვითარების უზრუნველყოფა, რაც მოქალაქეებს მისცემს პროფესიული და კარიერული განვითარების შესაძლებლობას.

შრომისა და დასაქმების ხელშეწყობის მიმართულებით გაგრძელდება საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და პარტნიორ ქვეყნებთან აქტიური თანამშრომლობა.

სოფლის მეურნეობის განვითარება

მთავრობის ერთ-ერთი ძირითადი პრიორიტეტია სოფლის მეურნეობის განვითარება, რისი უპირველესი გარანტია იქნება მკაფიოდ განსაზღვრული აგრარული პოლიტიკა და სოფლის მეურნეობის სექტორში ფინანსური რესურსების მნიშვნელოვნად გაზრდა.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგიული ხედვა ითვალისწინებს მდგრადი განვითარების პრინციპებზე დაყრდნობით ისეთი გარემოს შექმნას, რომელიც ხელს შეუწყობს სოფლის მეურნეობაში კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, მაღალხარისხიანი პროდუქციის წარმოების სტაბილურ ზრდას, სურსათის უვნებლობისა და სასურსათო უსაფრთხოების უზრუნველყოფას და სოფლად სიღარიბის დაძლევას.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების განხორციელების პროცესში რეფორმები გატარდება კომპლექსურად ყველა მიმართულებით, განსაკუთრებით სურსათის

უვნებლობის სფეროში. ქართველ მეწარმეებს ექნებათ საშუალება ეტაპობრივად დაწერონ საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტები. შედეგად გაიზრდება ხარისხიანი პროდუქციის წარმოებისა და მიწოდების მასშტაბები, რაც ხელს შეუწყობს პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას ევროპულ ბაზარზე.

აგრარული პოლიტიკის განხორციელების ფარგლებში გათვალისწინებულია ფერმერთა კონკურენტუნარიანობის ამაღლება, შეიქმნება ფერმერთა რეესტრი; სასოფლო-სამეურნეო სექტორი უზრუნველყოფილი იქნება მომსახურებითა და ნედლეულით; ხელი შეეწყობა სასოფლო-სამეურნეო მიწის ბაზრის განვითარებას; გაძლიერდება და განვითარდება სასოფლო-სამეურნეო საკრედიტო, სალიზინგო და სადაზღვევო სისტემა; მცირე და საშუალო ფერმერები უზრუნველყოფილი იქნებიან ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით; გაგრძელდება ფერმერული კოოპერატივების/ასოციაციების აქტიური განვითარება. დაგეგმილია სასოფლო-სამეურნეო გადამამუშავებელი საწარმოების, შემნახველი, დამახარისხებელი, შემფუთავი და სადისტრიბუციო სექტორების განვითარება. გაძლიერდება აგრარულ სექტორში დასაქმებულთა საინფორმაციო-საკონსულტაციო მომსახურება და სამეცნიერო-კვლევითი უზრუნველყოფა. მოხდება ბიზნესგარემოს გაჯანსაღება და სტიმულირება; ხელი შეეწყობა საექსპორტო ბაზრების დივერსიფიკაციასა და საქართველოში წარმოებული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციას. უზრუნველყოფილი იქნება სასურსათო უსაფრთხოება, სურსათის უვნებლობა და აგრობიომრავალფეროვნების შენარჩუნება. გაგრძელდება რეგიონალური და სასოფლო-სამეურნეო ინფრასტრუქტურის განვითარება, რაც თავისთავად მოიცავს სარწყავი და დამშრობი სისტემების რეაბილიტაციას. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ხარისხიანი კონდიციური თესლისა და ნერგის წარმოების განვითარებას. შემუშავდება სოფლის განვითარების პოლიტიკა, სადაც გათვალისწინებული იქნება ადგილობრივი სოციალური, ეკონომიკური და კულტურული თავისებურებები. სასოფლო-სამეურნეო წარმოების სპეციალიზაციის ზონების გათვალისწინებით შეიქმნება და განხორციელდება შესაბამისი დარგობრივი განვითარების პროგრამები, ხელი შეეწყობა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის წარმოების სრული ციკლის განვითარებას.

ამ პოლიტიკის განხორციელების შედეგად გაიზრდება აგრარულ სექტორში წარმოების მასშტაბები, რენტაბელობა, კონკურენტუნარიანობა, სასოფლო-სამეურნეო წარმოებიდან მიღებული შემოსავლები და გაუმჯობესდება რეგიონებში მოსახლეობის ცხოვრების პირობები. უახლოეს წლებში აგროსასურსათო სექტორში შეიქმნება ახალი სამუშაო ადგილები, გაიზრდება თვითდასაქმებულთა კეთილდღეობა, შემცირდება უმუშევრობა სოფლად. შედეგად, საქართველოში წარმოებული აგროსასურსათო პროდუქცია დაიმკვიდრებს ღირსეულ ადგილს როგორც ადგილობრივ, ისე საერთაშორისო ბაზარზე.

ტურიზმის განვითარება

მთავრობა გააგრძელებს ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობას, რაც ეკონომიკური აღმავლობის, ასევე შემოსავლებისა და დასაქმების შესაძლებლობების ზრდის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი წყაროა. ხელი შეეწყობა ტურისტული ინფრასტრუქტურისა და ახალი ტურისტული პროდუქტების განვითარებას, ისევე როგორც არსებულის დივერსიფიკაციას. გაგრძელდება სამთო-სათხილამურო ინფრასტრუქტურის განვითარება. ჩატარდება რეგულარული კვლევები ტურიზმის განვითარების, მომსახურების ხარისხისა და ზრდის ძირითადი შემაფერხებელი ფაქტორების იდენტიფიკაციისა და დამლევის მიზნით.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა რეგიონალურ დონეზე ტურიზმის განვითარებას, მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესებას, მცირე და საშუალო ტურისტული ბიზნესის წახალისებას; ასევე ხელი შეეწყობა საქართველოში საშუალოფასიანი და საოჯახო სასტუმროების განვითარებას.

მსოფლიო ბანკის მხარდაჭერითა და სახელმწიფო, კერძო და არასამთავრობო სექტორის აქტიური თანამშრომლობით შემუშავებული „საქართველოს ტურიზმის სტრატეგია 2025“-ის შესაბამისად, ტურიზმის პოლიტიკა თანმიმდევრულად შეიცვლება და მოხდება ბალანსის მოძიება დიდი რაოდენობისა და მაღალგადახდისუნარიან ტურისტების მოზიდვას შორის. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა ტურისტული ბაზრების დივერსიფიკაციას, ხელი შეეწყობა ქვეყნის ცნობადობის ამაღლებას, კერძო სექტორის დახმარებით შეიქმნება მაღალი ხარისხისა და ნიშური ტურისტული პროდუქტი,

წახალისდება შიდა ტურიზმი და მომსახურების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით განხორციელდება კვალიფიკაციის ამაღლების და სერტიფიცირების პროგრამები.

მსოფლიო დონის ტურისტული პროდუქტების შესაქმნელად და საერთაშორისო მოთხოვნის სტიმულირების მიზნით ქვეყანამ უნდა დაძლიოს ისეთი გამოწვევები, როგორცაა:

- მნიშვნელოვანი ტურისტული ბაზრებიდან მოსახერხებელი და ხელმისაწვდომი საჰაერო მიმოსვლის უზრუნველყოფა;
- ქვეყნის მასშტაბით მაღალი ხარისხის მომსახურების შეთავაზება ვიზიტორებისთვის, განსაკუთრებით ქალაქგარეთ, სადაც ტურიზმის განვითარების პოტენციალი ყველაზე მაღალია;
- ტურისტულ ადგილებამდე მისასვლელი გზებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;
- კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლებისა და სხვა კულტურული მნიშვნელობის აქტივების შენარჩუნება და მათი მისაწვდომობის, არსებული სერვისებისა და საინტერპრეტაციო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება;
- ადგილობრივი მოსახლეობის მიერ განათლების მიღების შესაძლებლობების გაუმჯობესება, რათა მათ შეძლონ საერთაშორისო და ადგილობრივი ვიზიტორების მომსახურება მაღალ დონეზე;
- ტურიზმთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის (სასტუმროების, რესტორნების, მუზეუმებისა და ა.შ.) გაუმჯობესება და მოდერნიზაცია, განსაკუთრებით ზღვისპირა ადგილებსა და სოფლებში;
- მონაცემთა შეგროვებისა და ანალიზის, ბაზრის კვლევისა და მარკეტინგის შესაძლებლობების გაუმჯობესება;
- სახელმწიფო და კერძო სექტორს შორის თანამშრომლობის გაღრმავება ტურისტული პროდუქტის შექმნისა და მარკეტინგის კუთხით.

ტურიზმის სტრატეგიის განხორციელება მოხდება მთავრობის აქტიური ჩართულობითა და მდგრადი განვითარების პრინციპების გათვალისწინებით.

ელექტრონული კომუნიკაციები, საინფორმაციო ტექნოლოგიები და ინოვაციები

ციფრულ ღია საეთერო მიწისზედა ტელემაუწყებლობაზე წარმატებით გადასვლის შემდეგ დაიწყო ახლად აგებული სახელმწიფო ციფრული მიწისზედა საეთერო ტელემაუწყებლობის ქსელის ინტეგრაციის სამუშაოები, რომლებიც 2016 წლის აგვისტომდე დასრულდება და იგი ციფრული მაუწყებლობით უზრუნველყოფს სატელევიზიო სიგნალის გავრცელების ჩრდილოვან ზონებში აღმოჩენილ დასახლებულ პუნქტებს.

ოქროყანაში 18 ათას მ² ტერიტორიაზე, პირველად საქართველოში მოეწეობა მაღალი ტექნოლოგიების და ინოვაციების განვითარების ცენტრი (ტექნოლოგიური პარკი), რომლის მშენებლობა დეკემბერში დასრულდა. ტექნოპარკში მოწყობილია ულტრათანამედროვე ლაბორატორიები, აქსელერატორები, ინკუბატორები და სხვ.

2014-2015 წლებში გადამზადდა 53 ტრენინგი IT მიმართულებით, რომლებიც 2016 წლის ბოლომდე საქართველოს ინოვაციების და ტექნოლოგიების სააგენტოს ორგანიზებით 2 000-ზე მეტ დამწყებ IT სპეციალისტს გადაამზადებენ. 2020 წლისათვის დაგეგმილია საინფორმაციო ტექნოლოგიების 40 000 სპეციალისტის გადამზადება. სააგენტო ასევე ხელს შეუწყობს გადამზადებულთა დასაქმებასაც.

2016 წლისათვის დაგეგმილია საქართველოში პირველი ბიოტექნოლოგიური ცენტრის შექმნა, რომელიც უზრუნველყოფს ამ სფეროში წარმატებული ქართველი მეცნიერების ერთ სტრუქტურაში გაერთიანებას და მათ ჩართვას კომერციალიზაციის პროცესში.

საქართველოს მასშტაბით დაწყებულია მუშაობა სამრეწველო ინოვაციების ლაბორატორიების (FabLab) ფორმირების და ინოვაციების ლაბორატორიების (ILAB) ფორმირების მიმართულებებით. უკვე ფუნქციონირებს 5 FabLab, 3 ინოვაციების ლაბორატორია და 2 ინოვაციური ცენტრი.

საქართველოში მაღალსიჩქარიანი ინტერნეტინფრასტრუქტურის განვითარებისთვის ოპტიკურ-ბოჭკოვანი კაბელის გამოყენებით დაიფარება 2 000-მდე დასახლებული პუნქტი.

ამ მიზნისთვის, საქართველოს ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების სააგენტოსთან შეიქმნა არაკომერციული იურიდიული პირი "OpenNet"-ი, რომელიც იქნება ნეიტრალური ღია დაშვების პრინციპით მომუშავე ოპერატორი.

საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების განვითარება ქვეყნისთვის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი პრიორიტეტია, რადგან ამ დარგის განვითარება ყველაზე მოკლე პერიოდში შექმნის მაღალანაზღაურებად სამუშაო ადგილებს და ხელს შეუწყობს ეკონომიკის სხვა დარგების განვითარებას.

მთავრობის პრიორიტეტია ქვეყანამ როგორც მოკლევადიან, ისე გრძელვადიან პერსპექტივაში მნიშვნელოვანი ადგილი დაიკავოს რეგიონში საინფორმაციო და საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებისა (ICT) და ინოვაციების ექსპორტის კუთხით. ეს ხელს შეუწყობს ქვეყანაში ცოდნასა და ინოვაციებზე დაფუძნებული ეკონომიკის მშენებლობას, ინტელექტუალური პროდუქტების, ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების საექსპორტო პროდუქციად ქცევას, საკომუნიკაციო და საინფორმაციო ტექნოლოგიების და ინოვაციების საქართველოს მეცნიერებისა და ეკონომიკის ყველა სფეროში შეღწევას და აღნიშნული ინსტრუმენტებით მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლებას, აგრეთვე ქვეყანაში ინოვაციური ეკოსისტემის ჩამოყალიბების ერთიან სახელმწიფო პოლიტიკას და მისგან გამომდინარე სტრატეგიის და მიზნობრივი პროგრამების განხორციელებას.

მნიშვნელოვნად გაიზრდება როგორც საინფორმაციო ტექნოლოგიების (IT) სპეციალისტთა რაოდენობა, ისე ამ სფეროდან მიღებული შემოსავლები. გაგრძელდება რეგიონების კომპიუტერიზაციის პროცესი და ცოდნის დონის ამაღლება კომპიუტერული ტექნოლოგიების მიმართულებით.

კერძო სექტორის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია გამოყენებითი კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა მათი სახელმწიფო დაფინანსების ეფექტიანობის ზრდით.

საგარეო ვაჭრობის პოლიტიკა

მთავრობა გააგრძელებს მნიშვნელოვანი რეფორმებისა და ღონისძიებების განხორციელებას DCFTA-ით აღებული ვალდებულებების ეფექტიანი იმპლემენტაციისთვის. საკანონმდებლო და ინსტიტუციური რეფორმები განხორციელდება გრძელვადიანი გეგმის შესაბამისად რომელიც მოიცავს ისეთ სფეროებს, როგორცაა კონკურენცია, ინტელექტუალური საკუთრების უფლებების დაცვა, საბაჟო, სურსათის უვნებლობა, ხარისხის ინფრასტრუქტურა, გარემოს დაცვა, ბუნებრივი რესურსების მართვა, შრომის უფლებები, მომსახურებით ვაჭრობა და სახელმწიფო შესყიდვები. აღსანიშნავია, რომ DCFTA-ს ამოქმედებამ უკვე დადებითი გავლენა მოახდინა საქართველოდან ევროკავშირში ექსპორტის ზრდაზე - მიმდინარე წლის 11 თვის განმავლობაში საქართველოს ექსპორტი ევროკავშირში გაზრდილია 6%-ით.

მიმდინარეობს მოლაპარაკებები ევროპის თავისუფალი ვაჭრობის ასოციაციასთან (EFTA) თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გაფორმების თაობაზე. ამ შეთანხმების შედეგად, საქართველოში წარმოებულ საქონელსა და მომსახურებას გაეხსნება მაღალმყიდველუნარიანი ბაზარი, რომელიც აერთიანებს 4 ქვეყანას (შვეიცარია, ნორვეგია, ისლანდია და ლიხტენშტეინი) და 13 მილიონზე მეტ მომხმარებელს. უკვე გაიმართა მოლაპარაკებების ორი რაუნდი.

2015 წელს ჩინურ მხარესთან მიღწეული შეთანხმების თანახმად დასრულდა ჩინეთ-საქართველოს შორის თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების გაფორმების მიზანშეწონილობის ერთობლივი კვლევა, რომლის თანახმადაც საქართველოს ექსპორტი ჩინეთში გაიზრდება, მათ შორის, მნიშვნელოვნად გაიზრდება ღვინის ექსპორტი. მიღწეულ იქნა შეთანხმება ჩინეთთან თავისუფალი ვაჭრობის ხელშეკრულების გაფორმებასთან დაკავშირებით მოლაპარაკებების დაწყების შესახებ. ჩინეთთან მოლაპარაკებები დაიწყება 2016 წლის დასაწყისში. ჩინეთთან თავისუფალი ვაჭრობა კიდევ ერთი დამატებითი სტიმული გახდება ბიზნესისთვის ახალი წარმოების ან არსებულის გასაფართოებლად.

მნიშვნელოვანია აშშ-საქართველოს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში თანამშრომლობა. მიმდინარეობს აქტიური თანამშრომლობა ამერიკულ მხარესთან

ვაჭრობასა და ინვესტიციებთან დაკავშირებული მაღალი დონის დიალოგის ფარგლებში, მათ შორის, შესაძლო თავისუფალი სავაჭრო რეჟიმის მიმართულებით.

საგადასახადო პოლიტიკა

მთავრობის საგადასახადო პოლიტიკა უზრუნველყოფს კერძო სექტორისა და უცხოური ინვესტიციებისათვის, აგრეთვე ბიზნესის დაწყებისა და განვითარებისათვის მიმზიდველი და სტაბილური საგადასახადო გარემოს შექმნას.

მუშავდება არაერთი საკანონმდებლო ინიციატივა. საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ფარგლებში საბაჟო კანონმდებლობა დაუახლოვდება ევროკავშირის კანონმდებლობას, ვაჭრობის ხელშეწყობის მიზნით განხორციელდება ეფექტიანი საბაჟო კონტროლის პროცედურები.

მოხდება საგადასახადო კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება არაპირდაპირი გადასახადების (დღგ, აქციზი) ნაწილში.

სახელმწიფო გადასახადის გადამხდელს განიხილავს როგორც პარტნიორს ქვეყნის აღმშენებლობასა და მოსახლეობისათვის გაუმჯობესებული სახელმწიფო სერვისის მიწოდებაში. აქედან გამომდინარე, გაგრძელდება მუშაობა ფიზიკური და იურიდიული პირების მიერ საგადასახადო ვადლებულებების შესრულების მიმართულებით. გაგრძელდება დიალოგი ბიზნესის წარმომადგენლებთან, იმისათვის, რომ მათი ობიექტური, პრაქტიკული პრობლემები გათვალისწინებული იყოს საკანონმდებლო დონეზე. შემოსავლების სამსახურში შეიქმნება ინფორმაციული ბაზა (ნორმატიული აქტები, საგადასახადო და სასამართლო დავების შედეგად ჩამოყალიბებული პრაქტიკა), რაც შესაძლებელს გახდის გადამხდელის მიმართ სისტემურ ერთიან მიდგომას, რომლის საფუძველზეც გამოიცემა საჯარო გადაწყვეტილებები. გაგრძელდება მუშაობა გადასახადის ადმინისტრირების გამარტივებისა და საგადასახადო სანქციების ოპტიმიზაციის მიმართულებით. ბიზნესის ინტერესების გათვალისწინებით, დაიხვეწება საგადასახადო კონტროლის პროცედურებისა და საგადასახადო დავალიანების გადახდევინების

უზრუნველყოფის ღონისძიებების მარეგულირებელი ნორმები. მოხდება საგადასახადო დავების განხილვის არსებული სისტემის სრულყოფა. გაგრძელდება ადგილობრივი წარმოების განვითარებისა და საქონლის/მომსახურების ექსპორტის ხელშეწყობისათვის შესაბამისი საგადასახადო მექანიზმების შემუშავება და დანერგვა.

მონეტარული პოლიტიკა

მთავრობა ხელს შეუწყობს საქართველოს ეროვნულ ბანკს მონეტარული პოლიტიკის ეფექტიანად განხორციელებაში. ფულად-საკრედიტო და სავალუტო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებები განისაზღვრება პარლამენტის დადგენილების შესაბამისად.

რეგიონში მიმდინარე პროცესებისა და ლარის გაცვლითი კურსის ცვლილების გამო წარმოქმნილი გამოწვევების ფონზე განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მონეტარული და ფისკალური პოლიტიკის ურთიერთშეთანხმებული გატარება და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან თანამშრომლობა ადეკვატური პოლიტიკის ჩამოსაყალიბებლად. მიუხედავად აღნიშნული გამოწვევებისა, შენარჩუნდება ლარის მცურავი გაცვლითი კურსის რეჟიმი, რომელიც ყველაზე შესაფერისია საქართველოსთვის.

ხელი შეეწყობა კომერციულ ბანკებს შორის ჯანსაღ კონკურენციას; დაინერგება დეპოზიტების დაზღვევის სისტემა, რომელიც დანაზოგების ზრდისა და დაბანდების სტიმულირების საიმედო მექანიზმი გახდება.

ფისკალური პოლიტიკა

სახელმწიფო განაგრძობს საჯარო ფინანსების მართვის სრულყოფას იმისათვის, რომ ბიუჯეტით, ერთი მხრივ, დაფინანსდეს პრიორიტეტული სფეროები და სოციალური ხარჯები, ხოლო მეორე მხრივ, ხელი შეეწყოს ქვეყნის ეკონომიკის სტიმულირებას და ამავე დროს შენარჩუნდეს ქვეყნის ფისკალური სტაბილურობა.

საჯარო ფინანსების მართვის რეფორმის ფარგლებში, ბიუჯეტირების მიმართულებით დასახული და განხორციელებული ღონისძიებები უზრუნველყოფს საჯარო ფინანსების ეფექტიან მართვას და გამჭვირვალობას, სხვადასხვა სექტორის განვითარების მიზნით დასახული პოლიტიკის განხორციელებისათვის საჭირო რესურსების მობილიზებას

ფისკალური მდგრადობის შენარჩუნების პირობებში და სოციალური ვალდებულებების დაფარვის პარალელურად ეკონომიკის ზრდის ხელშემწყობი ფისკალური პოლიტიკის გატარებას.

მუშაობა გრძელდება დაგეგმვის ერთიან სტანდარტებზე, რომლებიც დაკავშირებული იქნება როგორც ეროვნულ, ისე დარგის და სხვა სექტორულ საშუალოვადიან სტრატეგიულ დოკუმენტებთან. საშუალოვადიანი გეგმები გამოყენებული იქნება როგორც ეფექტიანი ინსტრუმენტი ფისკალური სტაბილურობის მისაღწევად. ეკონომიკის სტიმულირების მიზნით, ბიუჯეტის ხარჯვითი ნაწილის ზრდის პარალელურად, საშუალოვადიან პერიოდში შენარჩუნებული იქნება საბიუჯეტო დეფიციტის დაბალი მაჩვენებელი. რეგიონში მიმდინარე მოვლენებიდან გამომდინარე, საშუალოვადიან და გრძელვადიან პერიოდში მნიშვნელოვანია ძირითადი მაკროეკონომიკური და ფისკალური ინდიკატორების ისეთ მაჩვენებლებში შენარჩუნება, რომლებიც უზრუნველყოფს სარეიტინგო კომპანიების შეფასებების შემდგომ გაუმჯობესებას და ქვეყანაში მიმზიდველი საინვესტიციო კლიმატის გაუმჯობესებას.

გაგრძელდება მუშაობა მაკროეკონომიკური ანალიზისა და პროგნოზირების მიმართულებით. საბიუჯეტო დაგეგმვის პროცესის დასახვეწად გაუმჯობესდება სახელმწიფო და ნაერთი ბიუჯეტის საგადასახადო შემოსავლების საშუალოვადიანი პროგნოზირების პროცესი; მოხდება პროგნოზების არეალის გაფართოება, იმისათვის, რომ ეკონომიკის სექტორები უფრო ფართოდ იყოს მოცული; გაიზრდება პროგნოზების დროითი არეალი, რაც გაზრდის ფისკალური სექტორის გრძელვადიანი დაგეგმვის შესაძლებლობას.

ფისკალური პოლიტიკა წარმართება გონივრულად, რათა უზრუნველყოფილ იქნეს სახელმწიფო ვალის მდგრადობა. უკვე გადაიდგა მნიშვნელოვანი ნაბიჯები სახელმწიფო ვალის მართვის პოლიტიკის გაუმჯობესებისა და გამჭირვალობის უზრუნველყოფის მიზნით. შეიქმნება ვალის მართვის სტრატეგიის დოკუმენტი. მიუხედავად იმისა, რომ ლარის გაცვლითმა კურსმა უარყოფითად იმოქმედა მშპ-სთან მიმართებით სახელმწიფო ვალის მოცულობაზე, საერთაშორისოდ აღიებული სტანდარტების მიხედვით, მისი მაჩვენებელი მაინც რჩება დაბალ ნიშნულზე და ბევრად ნაკლებია კანონმდებლობით დაშვებულ ნორმასთან შედარებით. აღნიშნული პოზიტიურად მოქმედებს საქართველოს

სუვერენულ რეიტინგზე და ამარტივებს საკრედიტო რესურსის მოზიდვის შესაძლებლობას. მთავრობა განაგრძობს სელექციურ მიდგომას საინვესტიციო/ინფრასტრუქტურული პროექტების შესარჩევად, რომლებიც მაქსიმალურად შეღავათიანი ფინანსური რესურსით ფინანსდება, რათა უზრუნველყოფილი იყოს სახელმწიფო ვალის პორტფელის მდგრადობა. მთავრობა ასევე გააგრძელებს ფასიანი ქაღალდების გამოშვებასა და საშინაო საკრედიტო რესურსის გამოყენებას, რაც ხელს შეუწყობს მათ შორის ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას.

გადამუშავდა პროგრამული ბიუჯეტის შედგენის მეთოდოლოგია, შედეგზე ორიენტირებული ბიუჯეტის დანერგვის მიმართულებით გაგრძელდება მუშაობა და უზრუნველყოფილი იქნება მისი სრულყოფილად დანერგვა. ბიუჯეტით განსახორციელებელი პროგრამებისა და ქვეპროგრამების, აგრეთვე მათი მოსალოდნელი შედეგების წარმოდგენის მექანიზმები მიუახლოვდება საერთაშორისოდ აღიარებულ სტანდარტებს.

გაგრძელდება მუშაობა ბიუჯეტის გამჭვირვალობისა და ინფორმაციულობის გაზრდის მიზნით და უზრუნველყოფილი იქნება საქართველოს მოქალაქეებისათვის ყველა საინტერესო და საჭირო ინფორმაციის მარტივი ფორმით მიწოდება.

ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემის (eBudget) ფუნქციონალური შესაძლებლობების გაფართოების და მასში საჯარო სამართლის იურიდიული პირების, ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების ბიუჯეტების ფორმირების პროცესის სრულად მოქცევის ფონზე, კვლავ გაგრძელდება მუშაობა საჯარო ფინანსების მართვის ელექტრონული სისტემის ფუნქციონალების დახვეწის მიმართულებით, რაც გააუმჯობესებს საჯარო ფინანსების კონსოლიდირების პროცესს და, შესაბამისად, საჯარო ფინანსების მართვის ინსტრუმენტებს. დასრულდება საჯარო ფინანსების სახაზინო სისტემაში მოქცევის პროცესი იმ საჯარო სამართლის იურიდიული პირებისთვის, რომელთა სახაზინო მომსახურებაზე გადასვლა საბიუჯეტო კანონმდებლობით არის განსაზღვრული. საჯარო ფინანსების მთლიანად ხაზინის ერთიან ანგარიშთა სისტემაში მოქცევით უზრუნველყოფილი იქნება ყველა დონის ბიუჯეტის, ასევე საჯარო სამართლის იურიდიული პირების ბიუჯეტების, სრული და დროული

ანგარიშგება. საჯარო სექტორში ამაღლება ფინანსური ანგარიშვალდებულების და გამჭვირვალების ხარისხი.

ეტაპობრივად დაინერგება საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო დარიცხვის სტანდარტები, რომელთანაც სრული შესაბამისობის მიღწევის შემდეგ, ყოველწლიურად გამოქვეყნდება მთავრობის ფინანსური ანგარიშგება, დაფუძნებული დარიცხვის მეთოდზე.

გაგრძელდება მუშაობა ფინანსური მართვისა და კონტროლის სისტემის დანერგვის ერთიან მიდგომასა და ინსტრუქციაზე, რომლის შედეგადაც მხარჯავ დაწესებულებებში გაუმჯობესდება მენეჯერული ანგარიშვალდებულება, მენეჯერული და ფინანსური კონტროლის მექანიზმები და ჩამოყალიბდება ფინანსური მართვის ელემენტები. გაიზრდება შიდა აუდიტორთა კვალიფიკაცია და საქმიანობის ეფექტიანობა. შესაბამისად, დაიხვეწება როგორც შიდა, ისე გარე კონტროლისა და აუდიტის მექანიზმები საჯარო ფინანსების მართვის სფეროში. საბიუჯეტო პროცესის გასაუმჯობესებლად უზრუნველყოფილი იქნება სახელმწიფო აუდიტის სამსახურის მიერ შემუშავებული დასკვნებისა და რეკომენდაციების გამოყენების ეფექტიანი მექანიზმი.

სივრცითი მოწყობა და მშენებლობა

საქართველოს სივრცითი მოწყობის და სამშენებლო სფეროს მოწერიგების მიზნით შემუშავდა „საქართველოს სივრცითი მოწყობისა და მშენებლობის კოდექსის პროექტი. პარლამენტის მიერ კოდექსის მიღების შემდეგ გაგრძელდება ქვენორმატიულ აქტებზე მუშაობა კოდექსის ეფექტური იმპლემენტაციის მიზნით. ასევე, შემუშავდა საქართველოში ევროპული და საერთაშორისო სამშენებლო ტექნიკური რეგლამენტების დანერგვის გეგმა და გაგრძელდება ამ გეგმის განხორციელება. საერთაშორისო კომპანიების ტექნიკური დახმარებით მიმდინარეობს საქართველოს სივრცითი მოწყობის გენერალური სქემის შემუშავება.

ტრანსპორტი და ლოგისტიკა

მთავრობის მიზანია საქართველოს ხელსაყრელი გეოგრაფიული მდებარეობიდან

გამომდინარე ჩამოაყალიბოს ერთიანი სატრანსპორტო სისტემა, სატრანზიტო პოტენციალის მაქსიმალური გამოყენებისა და რეგიონში ვაჭრობასა და ტვირთების საერთაშორისო გადაზიდვაში ქვეყნის როლის გაზრდისათვის. სატრანზიტო დერეფნის კონკურენტუნარიანობის ასამაღლებლად გაღრმავდება საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაცია და რეგიონალური თანამშრომლობა. აზიის განვითარების ბანკთან მჭიდრო თანამშრომლობით მუშავდება ტრანსპორტის პოლიტიკის დოკუმენტი.

მთავრობა ასევე გააგრძელებს მუშაობას სატრანსპორტო სისტემების სრულყოფის საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურის, მულტიმოდალური და ინტერმოდალური გადაზიდვებისა და ლოგისტიკური ცენტრების განვითარების ხელშეწყობის კუთხით. სამოქალაქო ავიაციის სფეროში საქართველოს მთავრობა ხელს შეუწყობს „ღია ცის“ პოლიტიკის გატარებას. მთავრობა უზრუნველყოფს „ევროგაერთიანებასა და მის წევრ სახელმწიფოებს და საქართველოს შორის ერთიანი საჰაერო სივრცის შესახებ“ შეთანხმების იმპლემენტაციას, რაც უზრუნველყოფს საქართველოს სამოქალაქო ავიაციის სფეროში ფრენის უსაფრთხოების, საავიაციო უშიშროების, გარემოს დაცვის, მომხმარებელთა უფლებების დაცვისა და სხვა მიმართულებების ევროპულ დონეზე განვითარებას და საქართველოს საავიაციო სივრცის ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციას.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების შესაბამისად, მთავრობა უზრუნველყოფს საქართველოს კანონდებლობის დაახლოებას ტრანსპორტის სფეროში ევროკავშირის დირექტივებსა და რეგულაციებთან, რაც ხელს შეუწყობს სატრანსპორტო ოპერაციების უსაფრთხოებისა და უშიშროების გაზრდას.

საქართველო ასევე აქტიურად მონაწილეობს სხვადასხვა რეგიონალურ პროგრამებში, პროექტებსა და საპროექტო ინიციატივებში („ტრასეკა, „ვიკინგი“, „ლაპის ლაზური“). განსაკუთრებული ყურადღება ეთმობა ბაქო-თბილი-ყარსის რკინიგზის პროექტს, რომელიც მნიშვნელოვნად ამცირებს აზიასა და ევროპას შორის ტვირთების გადაზიდვისთვის საჭირო დროს და ჩვენი ქვეყნის გავლით დამატებითი ტვირთაკადების მოზიდვის საწინდარია. საქართველოს ტერიტორიაზე არსებული რკინიგზის მონაკვეთის პრიორიტეტულ ობიექტებზე ძირითადი სამშენებლო სამუშაოები დასრულებულია. 2015 წელს ჩინეთიდან

პირველი სატრანზიტო მატარებლის შემოსვლით ოფიციალურად გაიხსნა „აბრეშუმის რკინიგზა“.

განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ანაკლიაში ღრმაწყლოვანი ნავსადგურის მშენებლობის საკითხს. მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას პროექტის განხორციელების მიმართულებით.

ინფრასტრუქტურის განვითარება

საჯარო ინფრასტრუქტურის განვითარება რეგიონალური განვითარებისა და სიღარიბის შემცირების ხელშეწყობის ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი წინაპირობაცაა. ქვეყნის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ქმედითი ხელშეწყობა.

გეოპოლიტიკური ფაქტორის გათვალისწინებით, გაგრძელდება საქართველოს მაქსიმალური ინტეგრირება საერთაშორისო პროექტებში. გეოგრაფიული მდებარეობიდან და სატვირთო გადაზიდვების ავტოტრანსპორტზე დატვირთვიდან გამომდინარე, გაგრძელდება ახალი მაგისტრალური გზების მშენებლობა, არსებული გზების რეკონსტრუქცია სატრანსპორტო-საექსპლუატაციო მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად, საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზება.

ინფრასტრუქტურის განვითარების სხვა პრიორიტეტული მიმართულებებია: ქვეყნის მასშტაბით ნარჩენების განთავსება და დახარისხება ევროპული სტანდარტების მიხედვით; საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის სასმელი წყლის 24-საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა; საქართველოს ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების, წყალარინების სისტემის მოწყობა-რეკონსტრუქცია და ზოგადად სისტემის ევროპულ სტანდარტებთან დაახლოება. 2016 წელს დაგეგმილ პროექტებს შორისაა: ზუგდიდის სასმელი წყლის სრული სისტემის მშენებლობა, ფოთის კანალიზაციის ქსელების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, ქუთაისის წყალმომარაგების სისტემის მშენებლობა-რეაბილიტაციის პირველი ფაზა, ფოთის წყალმომარაგების სისტემების მშენებლობა-რეაბილიტაცია.

საქართველოს მოსახლეობის სტიქიური მოვლენებისგან - მეწყერებისა და წყალმოვარდნებისაგან დაცვის მიზნით გაგრძელდება პრევენციული ღონისძიებები (ნაპირდაცვითი და მეწყერსაწინააღმდეგო სამუშაოები, ზვავსაწინააღმდეგო ღონისძიებები).

პროექტების ოპტიმალური კოორდინაციისა და თანამედროვე, საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მიდგომების დასანერგად, უფრო ეფექტიანად იქნება გამოყენებული დონორებთან მრავალწლიანი ურთიერთობები და დაგროვილი გამოცდილება.

ენერგეტიკის სექტორის განვითარება

ენერგეტიკული პოლიტიკის უმთავრესი მიმართულებაა ქვეყნის ენერგეტიკული უსაფრთხოებისა და დამოუკიდებლობის ხარისხის ამაღლება, იმპორტირებულ ენერგორესურსებზე დამოკიდებულების ეტაპობრივი შემცირება ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების ათვისების, მოწოდების წყაროებისა და მარშრუტების დივერსიფიკაციის გზით.

მზარდი და კონკურენტული ეკონომიკის პირობებში ქვეყანაში ცხოვრების დონის ამაღლების აუცილებელი წინაპირობაა ენერგომატარებლების ხელმისაწვდომობა. ამ ამოცანის უზრუნველსაყოფად მთავრობა გააგრძელებს მუშაობას ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებით, როგორცაა ადგილობრივი ენერგეტიკული რესურსების რაციონალური გამოყენება, რომელიც საშუალო და გრძელვადიან პერსპექტივაში ეტაპობრივად ჩაანაცვლებს იმპორტს და გაზრდის ექსპორტის პოტენციალს, ამასთან, უზრუნველყოფს ენერგეტიკული სექტორის მზადყოფნას ეკონომიკის ენერგოტევადი დარგების განვითარების შემთხვევაშიც.

ენერგეტიკის სექტორში საინვესტიციო პოლიტიკა დაეფუძნება დამატებითი გენერაციის სიმძლავრეების შექმნას და საჭირო მსხვილი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელებას. ამასთან, საინვესტიციო პოლიტიკამ უნდა უზრუნველყოს გრძელვადიან პერსპექტივაში, განსაკუთრებით კი ელექტროენერგეტიკის დარგში, სტაბილური სატარიფო პოლიტიკის განხორციელების შესაძლებლობა. სახელმწიფოს მხრიდან უზრუნველყოფილი იქნება ხელსაყრელი და მიმზიდველი საინვესტიციო გარემოს შექმნა ენერგეტიკაში კერძო

ინვესტიციების მოზიდვის მიზნით. უფრო ეფექტიანი გახდება სახელმწიფოს მხრიდან ინვესტიციების ხელშეწყობი ღონისძიებების გატარება, გამარტივებული და გამჭვირვალე პროცედურების დანერგვა.

ადგილობრივი რესურსების ათვისების კუთხით, პრიორიტეტად რჩება განახლებადი ენერჯის წყაროების ოპტიმალურად ათვისება ტექნიკური, ეკონომიკური, გარემოსდაცვითი და სოციალური მოთხოვნებისა და საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

ზემოაღნიშნული პრიორიტეტების პარალელურად, განხორციელდება ენერგოდამზოგველი და ენერგოეფექტიანი პოლიტიკა ქმედითი ღონისძიებების განხორციელებისა და შესაბამისი ტექნოლოგიების დანერგვის ხელშეწყობის გზით.

ადგილობრივი და რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება ასევე იქნება ენერგეტიკული პოლიტიკის ერთ-ერთი ძირითადი მიმართულება. მაგისტრალური გაზსადენებისა და მაღალი ძაბვის გადამცემი ქსელის მშენებლობა-რეკონსტრუქცია უზრუნველყოფს სტაბილურ და საიმედო ენერგომომარაგებას.

ადგილობრივი მომხმარებლებისათვის მომსახურების გასაუმჯობესებლად დასრულდება მთელი ქვეყნის მასშტაბით ინდივიდუალური გამრიცხველიანების პროგრამა, ხოლო რეგიონების გაზიფიცირება განხორციელდება ტექნიკური და ეკონომიკური მიზანშეწონილობის გათვალისწინებით.

ასევე პრიორიტეტულია, ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის ფარგლებში, ევროკავშირის ენერგეტიკულ კანონმდებლობასთან დაახლოება. შესაბამისი რეფორმებისა და რეგულაციების ცვლილებებით მოხდება ტრანსსასაზღვრო ვაჭრობის ხელშეწყობა, ბაზრის ლიბერალიზაცია და უცხოური ინვესტიციების მოზიდვა, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს რეგიონალური ვაჭრობის განვითარებას, სატრანზიტო და საექსპორტო პოტენციალის გაზრდას.

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური მართვა

გარემოს დაცვა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალური გამოყენება მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი პრიორიტეტული მიმართულებაა. მთავრობის მიზანია დანერგოს „მწვანე ეკონომიკის“ პრინციპები და ხელი შეუწყოს „მწვანე ბიზნესის“ განვითარებას.

ქვეყანაში გარემოს მართვის ხარისხის გასაუმჯობესებლად, საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების მოთხოვნების შესაბამისად, ეტაპობრივად დაინერგება ევროპული გარემოსდაცვითი პრინციპები და სტანდარტები. საქართველო გააგრძელებს ორმხრივი და მრავალმხრივი გარემოსდაცვითი ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების შესრულებას.

დაიხვეწება და განახლდება გარემოსდაცვითი სამართლებრივ-ნორმატიული ბაზა ისეთი მიმართულებებით, როგორცაა: ნარჩენების მართვა, წყლის რესურსების მართვა, ატმოსფერული ჰაერის დაცვა, ტყის მართვა, ბუნებრივი და ანთროპოგენური საფრთხეების რისკების შემცირება, ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოება, ბიომრავალფეროვნების დაცვა, ბუნებრივი რესურსების მდგრადი მართვა, სანებართვო და სალიცენზიო საქმიანობა, გარემოზე ზემოქმედების შეფასება და სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასება.

მოხდება გარემოს მონიტორინგის სისტემის ეტაპობრივი გაფართოება და მოდერნიზება.

გატარდება სატყეო სექტორის რეფორმა, რომელიც მიმართული იქნება ქვეყნის ტყეების მდგრადი მართვის სისტემის დანერგვისა და მათი რაოდენობრივი და ხარისხობრივი მაჩვენებლების გაუმჯობესებისკენ. გაძლიერდება ტყის მართვისთვის პასუხისმგებელი ინსტიტუტები.

ეტაპობრივად დაინერგება წყლის რესურსების ინტეგრირებული მართვის სისტემა, რომელიც დაეფუძნება სააუზო მართვის ევროპულ პრინციპებს.

ევროკავშირის სტანდარტების შესაბამისად, ეტაპობრივად გამკაცრდება თხევადი საწვავის ხარისხობრივი ნორმები. გაუმჯობესდება ატმოსფერულ ჰაერში მავნე ნივთიერებათა

გაფრქვევის/ემისიის აღრიცხვის სისტემა. ჰაერის ხარისხობრივი ნორმები გახდება ევროსტანდარტების შესაბამისი.

გაუმჯობესდება გარემოზე ზემოქმედების შეფასების არსებული სისტემა, შეიქმნება ევროსტანდარტებთან დაახლოებული ახალი რეგულაციები და ამ მიმართულებით გაძლიერდება ინსტიტუციონალური მართვის მექანიზმები. ასევე დაინერგება სექტორული სტრატეგიული გარემოსდაცვითი შეფასების სისტემა.

ბუნებრივი რესურსების მართვისა და რაციონალური გამოყენების მიზნით გაუმჯობესდება ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის ლიცენზირების სისტემა.

გაეროს გაუდაზნობასთან ბრძოლის კონვენციის ვალდებულებებიდან გამომდინარე, ნიადაგის ეროზიების შემცირების, გაუდაზნობის თავიდან აცილებისა და ნიადაგის ნაყოფიერი ფენის შესანარჩუნებლად შემუშავდება მიწის რესურსების მდგრადი გამოყენების მექანიზმები.

„ბიომრავალფეროვნების სტრატეგიისა და მოქმედებათა გეგმის“ (2014-2020) შესაბამისად, გატარდება ბიომრავალფეროვნების დაცვისათვის საჭირო ღონისძიებები. შემუშავდება ქვეყანაში ბიოუსაფრთხოების ეროვნული სისტემა.

გაფართოვდება დაცული ტერიტორიების ქსელი და გაუმჯობესდება მათი მართვა. გაძლიერდება ღონისძიებები დაცულ ტერიტორიებზე საკონსერვაციო საქმიანობისა და ეკოტურიზმის განვითარების ხელშესაწყობად.

შეიქმნება და დაინერგება ნარჩენების მართვის თანამედროვე სისტემა. დამტკიცდება ნარჩენების მართვის სტრატეგია და ნარჩენების მართვის სამოქმედო გეგმა, რომელიც მიმართული იქნება ნარჩენების მართვის ევროპული მეთოდების გამოყენებისა და შესაბამისი ინფრასტრუქტურის განვითარებისკენ.

სამრეწველო ავარიების პრევენციისა და კონტროლის სფეროში დაინერგება ევროკავშირის მიდგომები; გაუმჯობესდება ბუნებრივი სტიქიური მოვლენების რისკების შეფასების მექანიზმები; ჩამოყალიბდება/გაუმჯობესდება სტიქიური მოვლენების პროგნოზირებისა

და მოსახლეობის ადრეული გაფრთხილების სისტემა.

გაეროს კლიმატის ცვლილების ჩარჩო-კონვენციის შესაბამისად, მომზადდება კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული „ეკონომიკის დარგებისა და ეკოსისტემების ადაპტაციის ეროვნული გეგმა“ და „დაბალემისიანი განვითარების ეროვნული სტრატეგია“. განხორციელდება კლიმატის ცვლილების შემარბილებელი და საადაპტაციო ღონისძიებები.

გაუმჯობესდება გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სისტემა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სფეროში კანონმდებლობის მოთხოვნათა შესრულებას, გარემოს დაბინძურებისა და ბუნებრივი რესურსებით უკანონო სარგებლობის პრევენციას, გამოვლენასა და აღკვეთას.

გაძლიერდება ბირთვული იარაღის გაუვრცელებლობის რეჟიმი, შემცირდება ბირთვული და რადიოლოგიური საფრთხეების რისკები, მოხდება მოსახლეობის დაცვა მაიონებელი გამოსხივების მავნე ზემოქმედებისგან. გაგრძელდება რადიოაქტიური ნარჩების მართვის სამართლებრივი ბაზის სრულყოფა და შემუშავდება შესაბამისი სტრატეგია. მოხდება ბირთვული და რადიაციული უსაფრთხოების სფეროს ინსტიტუციონალური გაძლიერება.

ხელი შეეწყობა ქვეყანაში მდგრადი განვითარებისა და „მწვანე ეკონომიკის“ პრინციპების დანერგვას.

შემუშავდება/დაიხვეწება გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გადაწყვეტილების მიღების პროცესში საზოგადოების ჩართულობის მექანიზმები. გატარდება ღონისძიებები გარემოსდაცვითი განათლებისა და ცნობიერების ამაღლების ხელშესაწყობად.

ადგილობრივი თვითმმართველობის რეფორმა

ძლიერი ადგილობრივი თვითმმართველობა დემოკრატიის, სამოქალაქო საზოგადოებისა და ქვეყნის სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების ხელშეწყობის ერთ-ერთი უმთავრესი ინსტრუმენტია. მისი დანიშნულებაა მართოს ადგილობრივი მნიშვნელობის საკითხები

დამოუკიდებლად, საკუთარი პასუხისმგებლობით და ადგილობრივი მოსახლეობის ინტერესების გათვალისწინებით.

ადგილობრივ თვითმმართველობებში გაგრძელდება რეფორმირებული სისტემის შემდგომი სრულყოფა ინსტიტუციონალური, საფინანსო-ეკონომიკური და მართვის ეფექტიანობის უზრუნველყოფის კუთხით, მათ შორის, ფისკალური დეცენტრალიზაციისა და მუნიციპალიტეტების მატერიალურ-ქონებრივი უზრუნველყოფის მიმართულებით.

ჩამოყალიბდება ადგილობრივი თვითმმართველობის მოხელეთა უწყვეტი სწავლების ეფექტიანი სისტემა. ამასთან, სულ უფრო მეტ მუნიციპალიტეტში გაიხსნება მომსახურების ცენტრები, რომლებსაც ექნებათ მოქალაქისათვის საჯარო მომსახურების გაწევის ფუნქციები. ადგილობრივი თვითმმართველობის ტერიტორიული რეორგანიზაციის პროცესში მაქსიმალურად იქნება შესწავლილი ადგილობრივი ადამიანური და მატერიალური რესურსები, სოფლების ურთიერთთავსებადობა სათემო მუნიციპალიტეტების შესაქმნელად და სხვა სოციალურ-ეკონომიკური ფაქტორები.

მოხდება ქალაქების ურბანული განვითარება; მუნიციპალიტეტებში გაჩნდება ახალი მიზიდულობის ცენტრები; მუნიციპალიტეტში შემავალ ყოველ დასახლებას (სოფელს, დაბას, ქალაქს) კანონით ექნება გარანტირებული ამ დასახლებასთან დაკავშირებული საკითხების გადაწყვეტაში მონაწილეობის ქმედითი მექანიზმები.

რეგიონების განვითარება

მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია რეგიონალური განვითარება, რომელმაც გადამწყვეტი როლი უნდა ითამაშოს მდგრადი ეკონომიკური ზრდისა და საერთოეროვნული წარმატების მიღწევაში. მისი მიზანია, კომპლექსური და ქმედითი რეგიონალური განვითარების პოლიტიკის განხორციელების შედეგად, დაკმაყოფილდეს მოქალაქეთა მისწრაფებები როგორც გათანაბრებითი მიდგომების გამოყენებით, ისე მაღალეფექტიანი ეკონომიკური პროცესების ადგილებზე ხელშეწყობისა და რეგიონების კონკურენტუნარიანობის ზრდის საფუძველზე. მთავრობა ეფექტიანი რეგიონალური პოლიტიკის განხორციელების პირობად განიხილავს, ერთი მხრივ, ეროვნულ დონეზე ევროკავშირის კოჰეზიის (რეგიონალური გამოთანაბრების) ჩარჩო-პოლიტიკის ფარგლებში

გამოყენებული დაგეგმვის ინსტრუმენტებისა და პროცესების თანამიმდევრულ დანერგვას, ხოლო მეორე მხრივ, უშუალოდ ქვეყნის რეგიონების დონეზე, მათი შედარებითი უპირატესობების, სტრუქტურული სპეციფიკის, პერსპექტიული სექტორების გრძელვადიანი განვითარების შესაძლებლობების, არსებული რესურსების გარდაქმნის პოტენციალის გამოვლენასა და ოპტიმალურ გამოყენებას. მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ მუშაობას „2015-2017 წლების საქართველოს რეგიონული განვითარების პროგრამისა“ და სხვადასხვა რეგიონის განვითარების არსებული სტრატეგიების სრულფასოვანი, თანამიმდევრული და ინკლუზიური განხორციელებისათვის.

მთავრობა შეიმუშავებს რეგიონალური განვითარების მარეგულირებელ ჩარჩო-კანონს, რომელიც განსაზღვრავს ქვეყნის მდგრადი რეგიონალური განვითარების ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელების უზრუნველყოფის ინსტიტუციონალურ მექანიზმებს, გეგმარებითი რეგიონებისა და განვითარების დაგეგმვის დოკუმენტების შექმნის წესს, რეგიონალური განვითარების დაგეგმვის, ფინანსური უზრუნველყოფისა და განხორციელების საერთო პროცესს.

მაღალმთიანი რეგიონების სოციალურ-ეკონომიკური პროგრესის უზრუნველსაყოფად გაგრძელდება სისტემური ძალისხმევა „მაღალმთიანი რეგიონების განვითარების შესახებ“ საქართველოს კანონის ეფექტიანი განხორციელებისათვის. ამ კანონის შესაბამისად, მთავრობა შეიმუშავებს მაღალმთიანი დასახლებების განვითარების სტრატეგიას და სამოქმედო გეგმას, აგრეთვე პროგრამებს მაღალმთიანი დასახლებების განვითარებისათვის.

გამლიერდება რეგიონალური მნიშვნელობის პროექტებში მუნიციპალიტეტების ინტერესების ასახვისა და მათი მონაწილეობის მექანიზმები. მოხდება ცალკეული სოციალურ-ეკონომიკური და ინფრასტრუქტურული განვითარების საკითხების რეგიონის დონეზე მართვის, შესაბამისი დაგეგმვისა და განხორციელების მხარდამჭერი ინსტიტუციონალური მექანიზმების შექმნისა და ეფექტიანი საქმიანობის ხელშეწყობა.

სახელმწიფოს რეგიონალური განვითარების პოლიტიკის ერთ-ერთი პრიორიტეტი იქნება მცირე და საშუალო ურბანული ტიპის დასახლებების - დაბებისა და ქალაქების განვითარება და მათში საჯარო მომსახურების დონის ამაღლება, რაც ხელს შეუწყობს კეთილმოწყობილი საარსებო გარემოსა და ადგილებზე მოსახლეობის დასაქმების პირობების შექმნას.

განათლება და მეცნიერება

განათლებისა და მეცნიერების სისტემის განვითარება-სრულყოფა საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთი უმთავრესი პრიორიტეტია. საქართველოს მთავრობა უზრუნველყოფს მთელ საგანმანათლებლო სივრცეში გარანტირებულ სასწავლო-აკადემიურ თავისუფლებასა და ადმინისტრაციული თუ ფინანსური მართვის ავტონომიურობის მაღალ დონეს.

განათლების მდგრადი განვითარების გრძელვადიანი სტრატეგიის საფუძველზე განხორციელდება ისეთი ღონისძიებები, როგორცაა: მთელი სიცოცხლის განმავლობაში სწავლის სისტემის განვითარება; განათლების სისტემაში თანასწორობის, ხელმისაწვდომობისა და ინკლუზიის უზრუნველყოფა; განათლებისა და მეცნიერების ხარისხის გაუმჯობესება, შედეგზე ორიენტირებული ხარისხის მართვისა და მხარდაჭერის სისტემების სრულყოფა; საგანმანათლებლო დაწესებულებების ავტონომიურობისა და ინსტიტუციონალური განვითარების უზრუნველყოფა; საგანმანათლებლო და სამეცნიერო სისტემის ყველა დონეზე ჩართული ადამიანური რესურსების განვითარება; საზოგადოების ჩართულობისა და სოციალური პარტნიორობის გაძლიერება; განათლებისა და მეცნიერების მართვის სისტემის სრულყოფა და მისი დაფინანსების მექანიზმების დახვეწა, მათ შორის უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების შედეგზე დაფუძნებული დაფინანსების ალტერნატიული სისტემის შემოტანა ვაუჩერული დაფინანსების პარალელურად.

განათლების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფის მიზნით გაგრძელდება ყველა ის პროექტი, რომელიც 2013 წელს დაიწყო. ესენია: მოსწავლეების უფასო სასკოლო სახელმძღვანელოებითა და ტრანსპორტით უზრუნველყოფა; უსაფრთხო სასკოლო გარემოს კონცეფციის განხორციელება; ფსიქოლოგის, სპეციალური მასწავლებლის, ექიმის მომსახურება; კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობა; ინკლუზიური განათლების პროგრამებისა და რესურსების განვითარება; საუნივერსიტეტო პროგრამების სრული სახელმწიფო დაფინანსება შესაბამისი სპეციალობების ჩამონათვალის განახლების პარალელურად, რაც საჭიროებებისა და დასაქმების ბაზრის მოთხოვნების გათვალისწინებით მოხდება; სახელმწიფოს მიერ პროფესიული განათლების დაფინანსება; დოქტორანტების დაფინანსება და სხვა სოციალური თუ საგანმანათლებლო პროგრამები.

შემუშავებული სტრატეგიის შესაბამისად, განათლების სისტემის სხვადასხვა დონეზე განხორციელდება ცვლილებები. 2015-2016 სასწავლო წლიდან ამოქმედდა მასწავლებელთა პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემა, რომლის ფარგლებშიც განახლებული საუნივერსიტეტო პროგრამით მომზადდება კვალიფიციური კადრები. 2016 წლის შემოდგომაზე ამოქმედდება მასწავლებლის მომზადების ერთწლიანი საუნივერსიტეტო საგანმანათლებლო პროგრამები, ხოლო 2016-2017 აკადემიური წლიდან კი - მასწავლებლის მომზადების ინტეგრირებული პროგრამები. ხელი შეეწყობა მოქმედი მასწავლებლების პროფესიულ განვითარებას, დაინერგება სრულყოფილი შეფასების სისტემა, გაგრძელდება პედაგოგთა სახელფასო პოლიტიკის მოწესრიგება.

მილენიუმის კორპორაციის მეორე კომპაქტის ფარგლებში განხორციელდება თანამედროვე მეთოდოლოგიით ზუსტი და საბუნებისმეტყველო საგნების ყველა მასწავლებლის გადამზადება საქართველოს მასშტაბით. ასევე კომპაქტის ფარგლებში დამტკიცდება საბუნებისმეტყველო ლაბორატორიების სტანდარტი და სკოლები აღიჭურვება თანამედროვე ლაბორატორიებით. კომპაქტის ფარგლებში 2016 წლის ბოლომდე დასრულდება 50-მდე საჯარო სკოლის სრული რეაბილიტაცია.

2016 წელს გრიფირების ახალი წესის მიხედვით გამოცხადდება კონკურსი, რომლის ფარგლებშიც განახლებული სასწავლო გეგმის მიხედვით შეიქმნება და შეირჩევა ახალი სახელმძღვანელოები (დაწყებითი და საბაზისო საფეხური).

2015-2016 სასწავლო წლიდან დაიწყო სკოლამდელი განათლების კომპონენტის დანერგვა სკოლამდელ დაწესებულებებში. საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, საქართველოს პარლამენტის ადამიანთა უფლებების დაცვის კომიტეტისა და გაეროს ბავშვთა ფონდის ერთობლივი მუშაობით შემუშავდა სკოლამდელი განათლების კანონპროექტი, რომელსაც საქართველოს პარლამენტი 2016 წელს განიხილავს. მიღებული კანონის მიხედვით განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო შეიმუშავებს ადრეული და სკოლამდელი განათლების სასწავლო გეგმებს და განახორციელებს საგანმანათლებლო კომპონენტის დანერგვის მონიტორინგს.

ეთნიკური უმცირესობების განათლების ხარისხის გაუმჯობესების მიზნით დასრულდა მუშაობა პოლიტიკისა და სტრატეგიის დოკუმენტზე. ახალი პოლიტიკის ფარგლებში,

შემუშავების პროცესშია და დაინერგება ეთნიკური უმცირესობების განათლების ახალი, ეფექტიანი მოდელი. ეთნიკური უმცირესობების პროფესიულ განათლებაში ჩართვის მიზნით, მხარდაჭერილი იქნება ქართული ენის სწავლება როგორც სწავლის დაწყებამდე, ისე უშუალოდ პროფესიული განათლების მიღების პროცესში. სახელმწიფო ენის სწავლების პროგრამა ხელმისაწვდომი ხდება როგორც საქართველოს ნებისმიერი მოქალაქისთვის, ისე საქართველოში მყოფი ნებისმიერი უცხო ქვეყნის მოქალაქისთვის როგორც რეგიონალურ, ისე სოფლის დონეზე. რეგიონების მოთხოვნებისა და საჭიროებების გათვალისწინებით გაიზრდება იმ სპეციალობების ჩამონათვალი, რომლებზეც სწავლის გაგრძელებას შეძლებენ 1+4 პროგრამაზე ჩარიცხული ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენლები. გაგრძელდება სასკოლო ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია და ახალი სკოლების მშენებლობა.

ინიცირებული საკანონმდებლო ცვლილებების შესაბამისად, დამტკიცდა ევროპული მეთოდოლოგიითა და კერძო სექტორის მონაწილეობით დამუშავებული პროფესიული სტანდარტების პროექტები. შრომის ბაზრის სისტემური კვლევის შედეგების მიხედვით გადახალისდება პროფესიული პროგრამები. ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში ამოქმედდება პროფესიულ განათლებაში კრედიტების დაგროვებისა და ტრანსფერის სისტემა. განხორციელდება პროფესიულ განათლებაში ზოგადსაგანმანათლებლო კომპონენტის ინტეგრაცია, რაც გზას გაუხსნის პროფესიული სასწავლებლის სტუდენტებს უმაღლესი განათლებისაკენ. ხელი შეეწყობა პროფესიულ განათლებაზე გეორგაფიულ ხელმისაწვდომობას.

ბოლონის პროცესში საქართველოს გაწევრიანების კონტექსტში მთავრობა აქტიურად მუშაობს ევროპული განათლების სივრცეში ქვეყნის ინტეგრაციისთვის. ამ მხრივ მიმდინარეობს და 2016 წელს დასრულდება ეროვნული საკვალიფიკაციო ჩარჩოს, უმაღლესი განათლების სფეროში შეფასების მექანიზმებისა და სტანდარტების გადახედვა.

მთავრობა უზრუნველყოფს სამეცნიერო დარგების განვითარების ხელშეწყობას, რათა მაქსიმალურად იქნეს რეალიზებული ქვეყნის სამეცნიერო პოტენციალი და მოხდეს მისი კომერციალიზაციის ხელშეწყობა. მეცნიერების დაფინანსების, მათ შორის, მეცნიერთა ხელფასის ზრდის პარალელურად, შემუშავდება შედეგზე ორიენტირებული შეფასების სისტემა, რომლის საფუძველზეც განისაზღვრება მეცნიერების განვითარების შემდგომი

ეტაპები. დამტკიცდა საკანონმდებლო ცვლილებები სამეცნიერო-კვლევითი ერთეულების საქმიანობისა და მეცნიერთა ხელშეწყობის მიზნით.

ევროკავშირის ქვეყნების საგანმანათლებლო სისტემებთან დაახლოების გზაზე გადაიდგმება ქმედითი ნაბიჯები. საქართველოს გაუჩნდება ახალი შესაძლებლობები საბუნებისმეტყველო, ზუსტი და საინჟინრო მიმართულებების განვითარებისა და საერთაშორისო კვლევებში ჩართვისათვის. 2016 წელს გაფორმდება ხელშეკრულება ევროკავშირის უმსხვილეს სამეცნიერო პროგრამა „ჰორიზონტი 20/20“ -ში საქართველოს სრულფასოვანი ჩართვისათვის.

სპორტი და ახალგაზრდობა

მთავრობა კვლავაც განსაკუთრებულ მნიშვნელობას მიანიჭებს ახალგაზრდებში ჯანმრთელი ცხოვრების წესის დანერგვასა და პოპულარიზაციას. ისეთი პატარა ქვეყნისთვის, როგორც საქართველოა, სპორტი ქვეყნის ცნობადობის ამაღლების, პოპულარიზაციისა და ტურიზმის განვითარების ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი საშუალებაა. მომავალ წელს ქართველი სპორტსმენები მსოფლიო ოლიმპიურ თამაშებში მიიღებენ მონაწილეობას. ჩვენი მიზანი იქნება მაქსიმალურად მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოპოვება და წარმატებით ასპარეზობა.

მთავრობამ დაამტკიცა სპორტის განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის დოკუმენტი 2014-2020, შემუშავების პროცესშია სპორტის განვითარების სტრატეგიული გეგმა, რომლის ძირითადი მიმართულებაა სპორტის ხელმისაწვდომობა. პენიტენციარულ სისტემაში ხელმისაწვდომი ხდება სხვადასხვა სპორტის სახეობის დაუფლება და არაფორმალური განათლების მიღება, რაც, თავის მხრივ, ხელს შეუწყობს საზოგადოებაში მათ ინტეგრაციასა და ადაპტაციას.

ერთ-ერთი მთავარი პრიორიტეტია მასობრივი სპორტის განვითარება, ჯანსაღი ცხოვრების წესის დანერგვა, სპორტის პოპულარიზაცია და მოსახლეობის მაქსიმალური რაოდენობის ჩართვა სპორტულ და ფიზიკურ აქტივობებში. შემუშავების პროცესშია საკანონმდებლო ცვლილებათა პაკეტი სპორტის პოპულარიზაციისა და ქვეყანაში ჯანსაღი ცხოვრების წესის დასამკვიდრებლად.

2015 წელს დაწყებული სასკოლო სპორტული ოლიმპიადის პროგრამა 2016 წელს კიდევ უფრო მასშტაბური გახდება.

დაიწყება სპორტული ინფრასტრუქტურის განვითარების სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამის განხორციელება, გაგრძელდება არსებული სპორტული ინფრასტრუქტურის ეტაპობრივი რეაბილიტაცია და მშენებლობა, რეგიონებში სპორტულ-გამაჯანსაღებელი ცენტრების შექმნა და მათი აღჭურვა მოდერნიზებული ინვენტარით. გაგრძელდება გრძელვადიანი სახელმწიფო მიზნობრივი პროგრამების დაფინანსება. სამომავლოდ საქართველო უმასპინძლებს არაერთ საერთაშორისო სპორტულ ფორუმს.

ევროპულ გამოცდილებაზე დაყრდნობით შემუშავდა სპორტული ფედერაციების აღიარებისა და დაფინანსების ინოვაციური მოდელი, რაც კიდევ უფრო ეფექტიანს გახდის სპორტულ ფედერაციებთან თანამშრომლობას.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სპორტის განათლების ხარისხის ამაღლებას და მის შემდგომ განვითარებას, მათ შორის, სპორტის მედიცინასა და სპორტის სამართალს. ასევე, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს მინიჭებული პროფესიული სპორტული განათლების მიღებას.

მთავრობა აგრძელებს ახალგაზრდების და ახალგაზრდული ორგანიზაციების მიერ პროექტების ინიცირებისათვის ხელსაყრელი გარემოს შექმნას, მათ მხარდაჭერას და დაფინანსებას. სპეციალური პროგრამების საშუალებით ხელი შეეწყობათ ახალგაზრდებს პროექტების მართვისთვის აუცილებელი უნარჩ-ჩვევებისა და შესაძლებლობების განვითარებაში, მოხდება ინოვაციური პროექტებისა და ინიციატივების მხარდაჭერა.

კანონმდებლობით მოწესრიგდება გადაწყვეტილების მიღების პროცესში ახალგაზრდობის მონაწილეობა ადგილობრივი და ცენტრალური ხელისუფლების დონეზე, განისაზღვრება მათი საქმიანობის ფორმები. შემუშავდება სტრატეგია არაფორმალური განათლების აღიარებისათვის და შემოღებულ იქნება შესაბამისი სტანდარტები არაფორმალური განათლების სფეროში; მხარდაჭერილი იქნება მოხალისეობა.

სახელმწიფოებრივი აზროვნების, ევროპული, დემოკრატიული და სამოქალაქო ღირებულებების პოპულარიზაციისთვის დაიხვეწება ახალგაზრდული არასამთავრობო ორგანიზაციების მხარდაჭერის პროგრამა.

რეგიონში მცხოვრები, განსაკუთრებული საჭიროების მქონე ახალგაზრდების გააქტიურებისა და ინტეგრირების მიზნით განხორციელდება სპეციალური ადაპტირებული პროგრამები. ახალგაზრდობის თვითრეალიზაციისა და ნიჭის გამოსავლენად განხორციელდება შესაბამისი კულტურულ-შემოქმედებითი, სამეცნიერო და სპორტული ღონისძიებები. ქვეყნის ახალგაზრდობის ევროატლანტიკურ სივრცესთან დაახლოების მიზნით, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და პარტნიორ სახელმწიფოებთან თანამშრომლობის საფუძველზე განხორციელდება შესაბამისი ახალგაზრდული პროგრამები.

კულტურა

სახელმწიფოს კულტურის პოლიტიკა მიმართულია ქვეყნის ეროვნული და კულტურული იდენტობის შენარჩუნებისაკენ. გაგრძელდება საერთაშორისო თანამშრომლობის გაღრმავება და ქართული კულტურის მსოფლიოს კულტურულ სივრცეში ინტეგრაცია საერთაშორისო ინსტრუმენტების მხარდაჭერის გზით. ამ მიზნით საქართველო ევროკავშირის პროგრამის - „შემოქმედებითი ევროპის“ წევრი გახდა. საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შესახებ შეთანხმების თანახმად, მიმდინარეობს ინტენსიური თანამშრომლობა ევროკავშირთან, რათა შემუშავდეს და დაინერგოს ინკლუზიური კულტურის პოლიტიკა. შემუშავების პროცესშია კულტურის პოლიტიკის გრძელვადიანი სტრატეგია და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმა, რომელშიც ფართო საზოგადოებაა ჩართული.

გატარდება მნიშვნელოვანი ღონისძიებები კულტურის სფეროში მოქმედი საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესებისა და მისი ევროპის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციის მიზნით. დაწყებულია და 2016 წელს დასრულდება „კულტურული მემკვიდრეობის კოდექსის“ შემუშავება. კოდექსით გაერთიანდება ამ სფეროში მოქმედი ყველა საკანონმდებლო აქტი და არსებითად გაუმჯობესდება კულტურული მემკვიდრეობის მართვის მექანიზმები. სახელოვნებო განათლების განვითარების მიზნით, მუშავდება ცვლილებების პაკეტი,

რომელიც აისახება ზოგადი, უმაღლესი და პროფესიული განათლების შესახებ კანონებში.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვის პროცესი წარიმართება საერთაშორისო კონვენციების, მსოფლიოში აღიარებული სტანდარტების, იუნესკოსა და სხვა საერთაშორისო ორგანიზაციების რეკომენდაციების გათვალისწინებით. აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს მსოფლიო მემკვიდრეობის ძეგლების სიიდან ქართული ძეგლებისა ამოღების რისკის თავიდან აცილებისა და მათი მსოფლიო მემკვიდრეობის მთავარ ნუსხაში დაბრუნების მიმართულებით.

მიმდინარეობს საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის მონაცემთა მართვის სისტემისა და კულტურული მემკვიდრეობის გეოინფორმაციული სისტემის (GIS) განვითარება; ტესტირების რეჟიმში მოქმედებს კულტურული მემკვიდრეობის ერთიანი მონაცემთა ბაზა, რომელიც აერთიანებს მატერიალური და არამატერიალური მემკვიდრეობის ძეგლებთან დაკავშირებულ ინფორმაციას. 2016 წელს დაინერგება სამუზეუმო ფასეულობათა აღრიცხვის ერთიანი ელექტრონული სისტემა, რომლის მემკვიდრეობითაც მოხდება მუზეუმებში დაცული კულტურული მემკვიდრეობის სისტემატიზაცია, რაც ხელმისაწვდომი იქნება ყველა დაინტერესებული პირისთვის.

გაგრძელდება 2014-15 წლებში დაწყებული კომპლექსური კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების საკონსერვაციო და აღდგენითი სამუშაოები; ასევე, განხორციელდება მთელი რიგი ეროვნული მნიშვნელობის ძეგლების სარეაბილიტაციო სამუშაოები.

გაგრძელდება მოლაპარაკებები და საერთაშორისო თანამშრომლობა ქვეყნის ფარგლებს გარეთ არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების დაცვის მიზნით, მათ შორის თურქეთის რესპუბლიკაში არსებული ქართული კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლების გადასარჩენად.

ქართული კულტურის განვითარებისა და პოპულარიზაციის მიზნით, სახელმწიფო კვლავ უზრუნველყოფს საქართველოში საერთაშორისო კინო-, თეატრალური და მუსიკალური ფესტივალების ჩატარებისა და ქართველი ხელოვანების საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობის ფინანსურ მხარდაჭერას. განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა 2018 წელს

ფრანკფურტის წიგნის საერთაშორისო ბაზრობაზე საქართველოს სტუმარი ქვეყნის სტატუსით წარდგენასთან დაკავშირებულ მზადებას. 2016-2018 წლებში ითარგმნება და გამოიცემა 200-მდე ქართული ლიტერატურული ნაწარმოები, მოეწყობა სპეციალური მედია- და ლიტერატურული ტურები საქართველოსა და ევროპის გერმანულენოვან ქალაქებში.

გაგრძელდება რეგიონებში კულტურული ცხოვრების აღორძინება და განვითარება, რაც გამოიხატება რეგიონების კინოთეატრების აღჭურვიტ, მუნიციპალიტეტებთან ერთად კულტურისა და დასვენების პარკების რეაბილიტაციით, კლასიკური მუსიკის პოპულარიზაციით, სახელოვნებო სკოლების პედაგოგთა და მოსწავლეთა მეთოდური დახმარების ღონისძიებებით, ფოლკლორული ანსამბლების ტექნიკური მხარდაჭერით, თეატრალური დასებისა და სტუდიების საქმიანობის ხელშეწყობითა და პოპულარიზაციით. საქართველოს რეგიონებში მდგრადი განვითარების ხელშეწყობის მიზნით ქვეყნის მასშტაბით შეიქმნება კულტურის რესურსების ანალიტიკური მონაცემთა ბაზა, განვითარდება ტრადიციული რეწვის სახელოსნოების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა, უზრუნველყოფილი იქნება დევნილთა კომპაქტურ დასახლებებში სახელოვნებო წრეების ფუნქციონირების მხარდაჭერა.

ჯანმრთელობის დაცვა

ჯანდაცვის სფეროს პოლიტიკისა და პროგრამების, მათ შორის, საყოველთაო ჯანდაცვის პროგრამის შემდგომი განვითარება მიზნად ისახავს მოსახლეობის სიცოცხლის ხანგრძლივობისა და ჯანმრთელობის მდგომარეობის გაუმჯობესებას. საქართველოს მოსახლეობა უფრო მეტად არის დაცული ჯანდაცვის გამო კატასტროფული დანახარჯებისა და გაღარიბების რისკებისაგან. გრძელდება მუშაობა ხარისხიანი სამედიცინო მომსახურებისა და სამკურნალო საშუალებების გაუმჯობესებისა და მეტი ხელმისაწვდომობისთვის.

ევროკავშირთან ასოცირების დღის წესრიგის შესაბამისად ყურადღება გამახვილდება საზოგადოებრივი ჯანდაცვის პოლიტიკისა და პროგრამების შემუშავება/გაუმჯობესებაზე ისეთი პრიორიტეტული მიმართულებებით, როგორცაა გადამდები ინფექციური

დაავადებების კონტროლი, ნარკომანია და ფსიქიკური ჯანმრთელობა, სისხლისა და ორგანოთა დონაცია, თამბაქოს კონტროლი და რეგულაციები ჯანდაცვის სერვისების ხარისხის გაუმჯობესების კუთხით.

გაიზრდება საბიუჯეტო სახსრების ხარჯვის ეფექტიანობა ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ადმინისტრირების გაუმჯობესებისა და პირველადი ჯანდაცვის დონეზე მეტი ძალისხმევის მიმართვის გზით. ჯანდაცვის სფეროში დაფინანსების ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით განიხილება სამედიცინო მომსახურების მსოფლიოში აპრობირებული დაფინანსების ინტეგრირებული სისტემის დანერგვა, რომელიც უფრო ეფექტიანს გახდის სამედიცინო სერვისზე სახელმწიფო დანახარჯებს. პროგრამული გამოსავლებისა და სახელმწიფო რესურსების ხარჯთეფექტიანობის გაუმჯობესების მიზნით, მიმდინარეობს ჯანდაცვის პროგრამული დაფინანსების (ინდივიდუალურ დაავადებებზე ორიენტირებული ჯანდაცვის 20 პროგრამის, მათ შორის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენის, დიაბეტის, იშვიათი დაავადებების) შემდგომი გაუმჯობესება, სამეცნიერო მტკიცებულებებისა და საუკეთესო საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით.

განსაკუთრებული ყურადღება გამახვილდება სამედიცინო მომსახურების ხარისხის მართვის სისტემების შემუშავება/დანერგვაზე როგორც საყოველთაო ჯანდაცვის, ისე კერძო სადაზღვევო სქემებით მიწოდებული მომსახურების ფარგლებში; შემუშავდება და ეტაპობრივად დაინერგება ხარისხის მართვის მექანიზმები (ხარისხის ინდიკატორების სისტემური მონიტორინგის, შიდა აუდიტის, აკრედიტაციისა და ანგარიშგების) როგორც ამბულატორიული, ისე ჰოსპიტალური და ლაბორატორიული სერვისების ფარგლებში; განხორციელდება სამედიცინო განათლებისა და სერტიფიცირების ძირეული რეფორმები როგორც დიპლომამდელ, ისე დიპლომისშემდგომ და უწყვეტი სამედიცინო სწავლების ეტაპებზე.

ჯანდაცვის სექტორში არსებული ინფრასტრუქტურის ანალიზის, სამედიცინო სერვისების დონეების განსაზღვრისა და მოსახლეობის განსაკუთრებული საჭიროებების (მაგ., მაღალმთიან რაიონებში და კონფლიქტის ზონების მიმდებარედ მცხოვრები მოსახლეობის) შესაბამისად, მთავრობა ხელს შეუწყობს ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურის შემდგომ განვითარებას როგორც სახელმწიფო, ისე კერძო ინვესტიციების ხელშეწყობით. პირველ

ეტაპზე რეგიონალიზაციის, რეფერალისა და ხარისხის მართვის გაუმჯობესების სისტემები დედათა და ბავშვთა სამსახურებს შეეხება, ხოლო ეტაპობრივად გაფართოვდება სხვა ამბულატორიულ, სტაციონარულ თუ სასწრაფო სამედიცინო სამსახურების მასშტაბით.

სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურების შეფასების შედეგად დაიწყო რეფორმა, რომლის შედეგადაც მთელი საქართველოს მასშტაბით სასწრაფო სამედიცინო დახმარების მომსახურებას სახელმწიფო მიაწვდის. სასწრაფო სამედიცინო დახმარების სამსახურების გაუმჯობესებისათვის მიმდინარეობს კადრების სწავლების პროგრამა, იგეგმება ავტოპარკის განახლება ქვეყნის მასშტაბით და დისპეტჩერიზაციის სერვისების სისტემური გაუმჯობესება.

2015 წლის 21 აპრილს ხელი მოეწერა ურთიერთგაგების მემორანდუმს საქართველოს მთავრობასა და კომპანია "გილედს" შორის, რომლის მეშვეობითაც საფუძველი ჩაეყარა მსოფლიოში უნიკალურ პროექტს - საქართველოში C ჰეპატიტის ელიმინაციას. პროექტი ხელს შეუწყობს ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობისა და სიკვდილიანობის შემცირებას, ახალი შემთხვევების აღმოცენების პრევენციას.

საპენსიო უზრუნველყოფა და სოციალური პოლიტიკა

შემცირდება მოსახლეობის სიღარიბით გამოწვეული სოციალური რისკები. ჩამოყალიბდება დაგროვებითი საპენსიო სისტემის ძირითადი პრინციპები, რომლითაც მოქალაქის მიერ პენსიის მიღების საფუძველი იქნება მისი საპენსიო შენატანებით დაგროვებული სახსრები.

მიმდინარეობს საპენსიო სისტემის არსებითი რეფორმაზე მუშაობა, რომელიც ითვალისწინებს კერძო დაგროვებითი კომპონენტის დანერგვას. ახალი სისტემა დაეფუძნება ნებაყოფლობით საპენსიო სისტემაში მონაწილეობის პრინციპს. სახელმწიფოს ექნება გამოკვეთილი მარეგულირებელი ფუნქცია, რათა სისტემამ შეინარჩუნოს სტაბილურობა და მიღწეულ იქნეს სასურველი შედეგი.

სოციალური პოლიტიკის კუთხით სოციალური დახმარების პროგრამის მიზნობრიობა იზრდება. შეიცვალა ოჯახების სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შეფასების მეთოდოლოგია, სუბიექტური შეფასების მინიმუზაციის, კრიტერიუმების გადახედვის, სოციალური ინფორმაციის მენეჯმენტის სისტემის გაძლიერების და ადმინისტრირების

სქემის გაუმჯობესების გზით. ახალი მეთოდოლოგია უკეთ ასახავს ბავშვებისა და ბავშვიანი ოჯახების საჭიროებებს. შემოღებულ იქნება სოციალური დახმარების დიფერენცირებული სისტემა, შესაბამისად, სახელმწიფოს მხრიდან უფრო მეტ დახმარებას მიიღებენ ის ოჯახები, რომლებიც მეტად საჭიროებენ დახმარებას.

შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა (მათ შორის, ბავშვთა) ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისა და საზოგადოებაში ინტეგრაციის მიზნით გათვალისწინებული ღონისძიებების განხორციელება გაგრძელდება „შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა თანაბარი შესაძლებლობის უზრუნველყოფის 2014-2016 წლების სამთავრობო სამოქმედო გეგმის“ შესაბამისად.

გაგრძელდება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა უფლებების გაეროს კონვენციის პრინციპებისა და ვალდებულებების პროგრესული რეალიზება. ეტაპობრივად განხორციელდება შშმ პირთა შეფასების სისტემის „სამედიცინო“ მოდელიდან „სოციალურ“ მოდელზე გადასვლა; სოციალური მომსახურების განვითარება დაემყარება ბენეფიციართა ინდივიდუალურ საჭიროებებზე მორგებული ხარისხიანი მომსახურების ხელმისაწვდომობის პრინციპს.

გაგრძელდება ბავშვზე ზრუნვის სისტემის რეფორმა, დეინსტიტუციონალიზაციის, ოჯახების გაძლიერებისა და ბავშვის ოჯახურ გარემოში აღზრდის ხელშეწყობის მიმართულებით.

გაგრძელდება ზრუნვა მედიკამენტების ხელმისაწვდომობაზე, სამედიცინო მოვლის ხარისხზე. იგეგმება სასწრაფო დახმარების სისტემის რეფორმა და ახალი ინფრასტრუქტურული პროექტები.

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა უფლებების დაცვა და მხარდაჭერა

სახელმწიფო პასუხს აგებს თითოეული დევნილი და ომით დაზარალებული მოქალაქის წინაშე - მის სიცოცხლეზე, ჯანმრთელობაზე, უსაფრთხოებაზე, სოციალურ ინტეგრაციაზე, საცხოვრებელ პირობებზე, დასაქმებაზე, საკუთრების დაცვასა და შინ დაბრუნებაზე.

სახელმწიფო, იძულებით გადაადგილებით გამოწვეული სპეციფიკური საჭიროებების გათვალისწინებით, უზრუნველყოფს დევნილთა უფლებების დაცვას იძულებით გადაადგილების მთელ პერიოდში და მიმართავს ყველა კანონიერ მექანიზმს დევნილთა პრობლემების გრძელვადიანი გადაწყვეტისთვის, მათი ქვეყნის სხვადასხვა ნაწილში განსახლების, შემოსავლის წყაროების უზრუნველყოფის, ჯანმრთელობის, სოციალური ინტეგრაციისა და სხვა საკითხების გადაწყვეტისათვის, რათა დევნილებს შეექმნათ უსაფრთხო და ღირსეული ცხოვრებისათვის აუცილებელი სოციალურ-ეკონომიკური პირობები.

დევნილი მოსახლეობის ჩართულობის უზრუნველსაყოფად, მათ მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნებამდე, ქვეყნის სხვა ნაწილში ინტეგრაციის პროცესში სახელმწიფო უზრუნველყოფს დევნილთა ჩართვას სასოფლო-სამეურნეო პროგრამებში, სოფლის მეურნეობაში ჩართული დევნილების მხადაჭერას სათანადო ინფრასტრუქტურითა და ძირითადი საშუალებებით, აგრობიზნესის ინკუბატორების შექმნასა და არსებულის წახალისებას, სოფლის მეურნეობის შერეული კოოპერატივების განვითარებას.

სახელმწიფო აღიარებს მუდმივ საცხოვრებელ ადგილზე დატოვებული უძრავი ქონების რესტიტუციის უფლებას, რაც მემკვიდრეობით გადადის. ეს უფლება შენარჩუნდება დევნილთათვის გრძელვადიანი საცხოვრებლით უზრუნველყოფის შემთხვევაშიც. სახელმწიფო განსაკუთრებულ ძალისხმევას მიმართავს დევნილთა დაბრუნების, დასახლებისა და რეინტეგრაციის დაგეგმვისა და განხორციელების უზრუნველსაყოფად. ზუგდიდსა და ქუთაისში მიმდინარეობს მასშტაბური მშენებლობები, სადაც დასაქმებულთა 60%-ს დევნილი მოსახლეობა შეადგენს.

დევნილთა დაბრუნების წინაპირობად იქცევა ომებით დაშორებულ ქართულ-აფხაზურ და ქართულ-ოსურ საზოგადოებებს შორის ურთიერთნდობის აღდგენა, ფართო საერთაშორისო ჩართულობა, პოლიტიკურ მოლაპარაკებებზე დაფუძნებული კონფლიქტების მოგვარების სტრატეგიის რეალიზაცია.

კონფლიქტების მოგვარება

კონფლიქტების მოგვარების საკითხი მთავრობის საგარეო და საშინაო დღის წესრიგის უმნიშვნელოვანესი კომპონენტია. აქტუალური გამოწვევების ფონზე განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო საერთაშორისო რეაქციის მობილიზებას რუსეთის საოკუპაციო პოლიტიკისა და ანექსიისაკენ მიმართული ნაბიჯების საპასუხოდ, ასევე აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონებში, განსაკუთრებით ყველაზე მოწყვლად - გალისა და ახალგორის რაიონებში, ადამიანის უფლებების დაცვისა და მონიტორინგის ეფექტიანი მექანიზმების შექმნას საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით.

ჟენევის საერთაშორისო დისკუსიების, როგორც საერთაშორისო ჩართულობით საქართველოსა და რუსეთს შორის არსებული მნიშვნელოვანი პლატფორმის, მხარდაჭერასთან ერთად გაგრძელდება მზადყოფნა და მუშაობა აფხაზეთ და ოსურ საზოგადოებასთან პირდაპირი დიალოგისათვის. კონფლიქტების პოლიტიკური მოგვარების საკითხებთან დაკავშირებულ პოზიციათა პრინციპული განსხვავების მიუხედავად, ქართველმა, აფხაზმა და ოსმა საზოგადოებებმა ერთად უნდა აიღონ პასუხისმგებლობა როგორც რეგიონის, ისე მომავალი თაობების უსაფრთხოებისათვის. საჭიროა მოლაპარაკებების დაწყება უსაფრთხოების გარანტიების თაობაზე, რომლის მექანიზმი უნდა შეიქმნას საერთაშორისო ორგანიზაციების/პარტნიორების ფორმატში (მაგ., ევროკავშირი, ეუთო ან გაერო). ამასთან, მნიშვნელოვანია ჰუმანიტარული საკითხების გადაწყვეტა და ნდობის აღდგენისათვის შემდგომი ნაბიჯების გადადგმა. შესაბამისად, გაგრძელდება მხარდაჭერა სახალხო დიპლომატიის, სოციალური და ეკონომიკური რეაბილიტაციისა და ბიზნესპროექტების განხორციელების მიმართულებით. კვლავაც წახალისდება ოჯახური, ნათესაური და პირადი ურთიერთობები, რომლებსაც ინარჩუნებს „გამყოფი ხაზის“ ორივე მხარეს მცხოვრები მოსახლეობა.

მეგობარი ქვეყნებისა და საერთაშორისო ორგანიზაციების მონაწილეობით მნიშვნელოვნად გაფართოვდება არასამთავრობო სექტორის პროექტების მხარდაჭერა, რომლებიც ხელს შეუწყობს მხარეებს შორის დიალოგს პოლიტიკური ექსპერტების დონეზე, ასევე

ბიზნესმენების, ჟურნალისტების, ქალების, ფერმერების, ეკოლოგების, მედიცინის მუშაკების, სტუდენტებისა და სხვა „ინტერესთა ჯგუფების“ შექმნას.

მთავრობის სტრატეგიული ამოცანაა გამყოფი ხაზების მიმდებარედ, კონფლიქტით დაზარალებული ოჯახების ადგილზე დამაგრების მიზნით, აღნიშნული რეგიონებისა და სოფლების სოციალურ-ეკონომიკური განვითარება, რისთვისაც გაგრძელდება გამყოფი ხაზის მიმდებარე სოფლებში დაზარალებული მოსახლეობის საჭიროებებზე რეაგირების სამთავრობო კომისიის მუშაობა. კომისიის მუშაობა ეფუძნება უკვე განხორციელებულ და მიმდინარე პროექტებს სასმელი და სარწყავი წყლის სისტემების აღდგენის, სკოლების რეაბილიტაციის, ამბულატორიების მოწყობის, გაზიფიკაციის, უმაღლესი განათლების დაფინანსების, ადგილობრივი მოსახლეობის მიზნობრივი მატერიალური დახმარებისა და სხვა მიმართულებებით. გაგრძელდება დონორებსა და პარტნიორებთან მუშაობა გამყოფი ხაზების მიმდებარე რეგიონების დახმარებისა და განვითარების სახელმწიფო პოლიტიკის ხელშეწყობის გაგრძელების მიმართულებით.

მთავრობა გააგრძელებს კონფლიქტების მოგვარების მიმართულებით სახელმწიფო სტრატეგიის ფარგლებში ახალი სამშვიდობო ხედვებისა და მიდგომების ჩამოყალიბებას, რაც საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პრინციპის დაცვის პირობებში შერიგების, პირდაპირი დიალოგისა და ნდობის აღდგენის თანამედროვე მიდგომებს დაეფუძნება. გაგრძელდება დაწყებული სამუშაო ისეთი სამართლებრივ-ინსტიტუციონალური მექანიზმების შესაქმნელად, რომლებიც აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის მოსახლეობას შესაძლებლობას მისცემს, თავისუფალად ისარგებლოს საქართველოს მოქალაქეებისთვის სხვადასხვა სფეროში დაწესებული ნებისმიერი შეღავათითა და მომსახურებით საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე. ეს შეეხება ასევე საქართველოსა და ევროკავშირს შორის ასოცირების შეთანხმებით საქართველოს მოქალაქეებისათვის გათვალისწინებულ სარგებელსა და შესაძლებლობებს სხვადასხვა სფეროში და საქართველოს ევროკავშირთან უვიზო მიმოსვლის ფარგლებიდან გამომდინარე პერსპექტივებს.

შესაბამისად, მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანა იქნება აფხაზურ და ოსურ საზოგადოებებს სრულფასოვნად მიაწოდოს ინფორმაცია

საქართველოს ევროინტეგრაციის პროცესის შესახებ, მათ შორის, როგორც კონკრეტული სარგებლის, ისე იმ ღირებულებების თაობაზე, რომლებსაც საქართველოს ევროპული განვითარების გზა გულისხმობს ადამიანის უფლებების, თავისუფლებების, იდენტობისა და თვითმყოფადობის დაცვის თვალსაზრისით; გააცნოს ასოცირების შეთანხმების, ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმებისა (DCFTA) და საქართველოსა და ევროკავშირს შორის უვიზო მიმოსვლის ფარგლებიდან გამომდინარე პერსპექტივები. კონფლიქტების მოგვარების წარმატებისათვის გადამწყვეტი იქნება დემოკრატიული ინსტიტუტების მშენებლობა და სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების პრობლემების მოგვარების დაჩქარება. ამ მიმართულებებით სახელმწიფო პოლიტიკის წარმატებამ აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის/ცხინვალის რეგიონის საზოგადოებები უნდა დაარწმუნოს ერთიან, ევროპულ სახელმწიფოში ცხოვრების უპირატესობაში.

გაგრძელდება მუშაობა ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა ინტეგრაციის ხელშეწყობისთვის საჭირო ღონისძიებების დასახვისა და განხორციელების მიმართულებით. მთავრობამ დაამტკიცა შემწყნარებლობისა და სამოქალაქო ინტეგრაციის ახალი ეროვნული კონცეფცია და 2015-2020 წლების სამოქმედო გეგმა.

ახალი კონცეფცია მიზნად ისახავს ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთა სრულფასოვანი ინტეგრაციის კიდევ უფრო მეტად ხელშეწყობას, რათა ისინი საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში იყვნენ აქტიურად ჩართული. ერთ-ერთი მთავარი მიზანია აგრეთვე, რომ ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთათვის ხელმისაწვდომი იყოს ხარისხიანი განათლება, ამაღლდეს სახელმწიფო ენის ცოდნა. ახალი კონცეფცია და სამოქმედო გეგმა მიზნების მისაღწევად ითვალისწინებს მუშაობას როგორც ეთნიკურ უმცირესობებთან, ისე უმრავლესობასთან, რადგან ინტეგრაციის პროცესი ორმხრივია. ასევე გათვალისწინებულია არა მხოლოდ მსხვილი ეთნიკური, არამედ შედარებით მცირერიცხოვანი ჯგუფების ინტეგრაციის ხელშეწყობის ღონისძიებები. ამ მიზნით იგეგმება ამგვარი ჯგუფების ენების შესწავლის დაინერგვა იმ სკოლებში, სადაც ამის მოთხოვნა იქნება. საბოლოოდ, ახალი კონცეფციის მთავარი მიზანია უზრუნველყოს კანონით გათვალისწინებული უფლებების რეალიზება ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელთათვის.

საგარეო პოლიტიკა

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის მთავარი ამოცანებია: ქვეყნის უსაფრთხოებისა და სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა, მათ შორის, საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების დამოუკიდებლობის არაღიარების პოლიტიკის გაგრძელება; ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია; ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული თანამშრომლობის გაღრმავება; მეზობელ და რეგიონის სახელმწიფოებთან ურთიერთობების განმტკიცება; რუსეთის ფედერაციასთან დეესკალაციის პოლიტიკის გაგრძელება და საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და მისი საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პატივისცემის საფუძველზე ურთიერთობის ნორმალიზაცია; საქართველოს რეგიონალური სავაჭრო და სატრანზიტო ცენტრის ფუნქციის გაძლიერება და ამ მიზნით საერთაშორისო ეკონომიკური კავშირების გაღრმავება და საგარეო პოლიტიკური მხარდაჭერის უზრუნველყოფა; ევროპის ქვეყნებთან მჭიდრო, ურთიერთსასარგებლო პარტნიორული თანამშრომლობის გაღრმავება; გლობალური პარტნიორობის კონტექსტში ორმხრივი და მრავალმხრივი ურთიერთობების განვითარება; საქართველოს პოზიტიური იმიჯის განმტკიცება საერთაშორისო ასპარეზზე.

საქართველო გააგრძელებს სხვადასხვა სახელმწიფოებთან დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარების პროცესს. დღეისათვის ქვეყანას დიპლომატიური ურთიერთობა აქვს 186 სახელმწიფოსთან.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის უპირველესი ამოცანაა ქვეყნის სუვერენიტეტის განმტკიცება და ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა. ამ კუთხით, ძალისხმევა მიმართული იქნება ტერიტორიული მთლიანობის მშვიდობიანი გზით აღდგენის პროცესში საერთაშორისო ჩართულობის გაზრდისა და საქართველოს ოკუპირებული რეგიონების არაღიარების პოლიტიკის განმტკიცებისკენ. განხორციელდება ძალისხმევა საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში უსაფრთხოებისა და ადამიანის უფლებათა დაცვის უზრუნველყოფის მიმართულებით, მათ შორის, საერთაშორისო მონიტორინგის გზით. საერთაშორისო თანამეგობრობის ინფორმირებისა და მისი ჩართულობის გაძლიერების მიზნით, მთავრობა გააგრძელებს საქართველოს ოკუპირებულ ტერიტორიებზე ადამიანის

უფლებათა მდგომარეობის შესახებ ანგარიშების მომზადების პრაქტიკას. მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმო ასევე ომით გაყოფილ და საოკუპაციო ხაზებით დაშორებულ საქართველოს მოსახლეობას შორის ნდობის აღდგენასა და ურთიერთობების გაღრმავებას.

საქართველოს ევროკავშირში ეტაპობრივი ინტეგრაცია ქვეყნის საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა. ასოცირების შეთანხმება წარმოადგენს საქართველოს ევროკავშირთან დაახლოების კონკრეტულ მექანიზმს და ევროპული სტანდარტების ეტაპობრივად დანერგვის გზით, ყველა ძირითად სფეროში ქვეყნის განვითარების ახალ შესაძლებლობებს ქმნის. ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის სივრცის ფორმირება გზას უხსნის საქართველოს საქონელსა და მომსახურებას ევროკავშირის შიდა ბაზარზე და მნიშვნელოვნად შეუწყობს ხელს ქვეყანაში ინვესტიციების მოზიდვას. აღნიშნულ პერიოდში მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება ევროკავშირთან პოლიტიკურ, თავდაცვისა და უსაფრთხოების სფეროებში ურთიერთობების, ეკონომიკური ინტეგრაციის, მათ შორის სექტორული თანამშრომლობის კიდევ უფრო გაღრმავებისაკენ. ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის წარმატებით შესრულების შემდეგ, საქართველო განაგრძობს წვერი ქვეყნების მხარდაჭერის მობილიზებას, ევროკავშირის სახელმწიფოებთან უვიზო რეჟიმის შეძლებისდაგვარად სწრაფად შემოღების მიზნით.

ამერიკის შეერთებულ შტატებთან, როგორც მთავარ მოკავშირესთან, ურთიერთობას საქართველო წარმართავს სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით განსაზღვრული ოთხი მიმართულებით, რომელიც მოიცავს უსაფრთხოებასა და თავდაცვას; ეკონომიკას, ვაჭრობასა და ენერჯეტიკას; დემოკრატიულ მმართველობასა და სამოქალაქო საზოგადოებას; ხალხთაშორის და კულტურულ კონტაქტებს. საქართველო მნიშვნელოვან ძალისხმევას მიმართავს შეერთებულ შტატებთან სავაჭრო და საინვესტიციო სფეროში მაღალი დონის დიალოგის გაღრმავებისაკენ, მათ შორის შესაძლო თავისუფალი სავაჭრო რეჟიმის შექმნის მიმართულებით. გაგრძელდება თანამშრომლობა როგორც აშშ-ის აღმასრულებელ და საკანონმდებლო ხელისუფლებასთან, ისე საექსპერტო საზოგადოებასა და მედიის წარმომადგენლებთან, რათა ამერიკული საზოგადოება მაქსიმალურად იყოს ინფორმირებული საქართველოში მიმდინარე მოვლენების შესახებ.

საქართველოს საგარეო პოლიტიკა ითვალისწინებს მეზობელ და რეგიონის სახელმწიფოებთან მჭიდრო პოლიტიკური და ეკონომიკური ურთიერთობების განვითარებას. მაქსიმალური ძალისხმევა იქნება მიმართული იმისკენ, რომ კიდევ უფრო გაღრმავდეს თანამშრომლობა რეგიონში მიმდინარე ეკონომიკური და ენერგეტიკული პროექტების განხორციელებისათვის, რაც რეგიონს ეკონომიკურად უფრო მიმზიდველს გახდის და გაზრდის მის უსაფრთხოებას.

უმნიშვნელოვანესი ამოცანაა საქართველოს სუვერენიტეტის, ტერიტორიული მთლიანობისა და საერთაშორისოდ აღიარებული საზღვრების ურღვევობის პატივისცემის საფუძველზე საქართველოსა და რუსეთს შორის ურთიერთობების ნორმალიზება, რისი საწინდარიც უნდა გახდეს რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიის დეოკუპაცია და ოკუპირებული რეგიონების დამოუკიდებლობის აღიარების გაუქმება. საქართველო-რუსეთს შორის არსებული კონფლიქტის მოგვარების მიზნით, მთავრობა გააგრძელებს კონსტრუქციულ მონაწილეობას ჟენევის საერთაშორისო მოლაპარაკებების ფორმატში, რომელიც შეიქმნა 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმების შესრულების უზრუნველსაყოფად. პარალელურად, პრაგმატული და დაბალანსებული პოლიტიკის კონტექსტში გაგრძელდება არაფორმალური დიალოგი სპეციალურ წარმომადგენლებს შორის სავაჭრო, ეკონომიკურ და ჰუმანიტარულ საკითხებზე.

საქართველო გააგრძელებს ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის შემდგომ განვითარებას, რასაც განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ძირითადი პრიორიტეტების - ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის, საქართველოს დემოკრატიული განვითარების შეუქცევადობის, მშვიდობიანი გზით ქვეყნის დეოკუპაციისა და ტერიტორიული მთლიანობის უზრუნველყოფის თვალსაზრისით.

გლობალური პარტნიორობის კონტექსტში, დიდი ყურადღება დაეთმობა ჩრდილოეთი და ლათინური ამერიკის, კარიბის ზღვის აუზის, ახლო აღმოსავლეთის, არაბული სამყაროს, აფრიკის, აზიისა და ოკეანეთის რეგიონებთან ურთიერთსასარგებლო ორმხრივი თუ მრავალმხრივი ურთიერთობების განვითარებას.

საგარეო პოლიტიკის მნიშვნელოვანი მიმართულებაა საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და მათ ფარგლებში არსებულ ინსტიტუტებთან აქტიური თანამშრომლობა, მათ შორის, ქვეყნის

შიგნით მიმდინარე დემოკრატიული რეფორმების წარმატების უზრუნველყოფისა და კონფლიქტის მშვიდობიანი გზით მოგვარების პროცესში საერთაშორისო ორგანიზაციათა როლის გაზრდის მიმართულებით. 2016 წლიდან საქართველო პირველად ხდება გაეროს ადამიანის უფლებათა საბჭოს წევრი, რაც დამატებით საშუალებას იძლევა საქართველოს ოკუპირებულ რეგიონებში ადამიანის უფლებების დარღვევის საკითხზე საერთაშორისო თანამეგობრობის მხრიდან მეტი ყურადღების მისაქცევად. საქართველოს მთავრობა განახორციელებს ღონისძიებებს, რომელიც ხელს შეუწყობს საქართველოს მნიშვნელობის გაზრდას საერთაშორისო ორგანიზაციებში, მათ შორის, ორგანიზაციების აღმასრულებელ ორგანოებში მეტი წარმომადგენლობით, თემატური დიალოგების ინიცირებითა და საქართველოს წარმატებული რეფორმების გაზიარების გზით. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა საერთაშორისო ორგანიზაციების ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმებში საქართველოს სახელმწიფოს პერიოდული ანგარიშების მომზადებასა და წარდგენის კოორდინაციას.

ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი პრიორიტეტი იქნება ეკონომიკური დიპლომატიის ეფექტიანი განხორციელება. ამ მიზნით ხელი შეეწყობა საქართველოს საინვესტიციო და ბიზნესგარემოს პოპულარიზაციას საზღვარგარეთ; უცხოური ინვესტიციების, ახალი ტექნოლოგიებისა და ინოვაციების შემოსვლას; ასევე მცირე და საშუალო ბიზნესის ინტერნაციონალიზაციასა და ქართული ექსპორტის ზრდას. მნიშვნელოვანი ყურადღება დაეთმობა საერთაშორისო ასპარეზზე საქართველოს ბიზნესინტერესების ლობირებასა და საერთაშორისო ეკონომიკურ პროცესებში ქვეყნის სრულფასოვან მონაწილეობას. მუშაობა გაგრძელდება აგრეთვე მსოფლიოს ბაზრებთან ინტეგრაციისა და ვაჭრობის პრეფერენციული რეჟიმების შემდგომი განვითარების მიმართულებით. განვითარდება მიზნობრივ ბაზრებზე კომერციული წარმომადგენლობის სისტემა.

მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება ქვეყნის სატრანსპორტო-სატრანზიტო პოტენციალის სრულყოფილად ათვისებისა და გამტარიანობის გაზრდისაკენ, რაც, თავის მხრივ, გულისხმობს რეგიონალურ პროექტებსა და ინიციატივებში ჩვენი ქვეყნის აქტიურ ჩართულობას. გაგრძელდება მუშაობა საქართველოს გავლით ენერგოდერეფნების განვითარების მიმართულებით. მთავრობის მიზანია კონკურენტული საერთაშორისო მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების, რეგიონალური კავშირებისა და ქვეყნის

შიგნით ხელსაყრელი ბიზნესგარემოს მეშვეობით საქართველომ თავისი წვლილი შეიტანოს ისტორიული აბრეშუმის გზის გააქტიურებასა და მისი პოტენციალის მაქსიმალურად ათვისებაში. 2015 წელს საქართველოს პრემიერ-მინისტრის ინიციატივით დაფუძნდა ყოველწლიური მასშტაბური საერთაშორისო ღონისძიება - „თბილისის აბრეშუმის გზის ფორუმი,“ რომელიც ხელს შეუწყობს აბრეშუმის გზის ფარგლებში სახელმწიფოებს შორის თანამშრომლობის გაღრმავებას ტრანსპორტის, კომუნიკაციების, ინფრასტრუქტურის, ვაჭრობის, ენერგეტიკისა და მრეწველობის სფეროში. საქართველოს მთავრობა გააგრძელებს ფორუმის ეკონომიკური და პოლიტიკური მნიშვნელობის შემდგომ პოპულარიზაციას და უზრუნველყოფს საერთაშორისო მხარდაჭერასა და ჩართულობას. გაღრმავდება თანამშრომლობა საქართველოსა და ჩინეთის სახალხო რესპუბლიკას შორის 2015 წელს ხელმოწერილი შეთანხმების „ახალი აბრეშუმის გზის - ეკონომიკური სარტყელის“ ფარგლებში. საქართველო გააგრძელებს აქტიურ თანამშრომლობას ევროპის ქვეყნებთან, სტრატეგიულ პარტნიორებსა და ყველა ამ პროცესში ჩართულ ქვეყანასთან, ასევე საერთაშორისო და რეგიონალურ ფინანსურ ინსტიტუტებთან.

საგარეო პოლიტიკური და ეკონომიკური ინტერესების განხორციელების პროცესში მაქსიმალურად იქნება გამოყენებული ისეთი უნიკალური რესურსი, როგორცაა ქართული კულტურა. კულტურული დიპლომატია და საზღვარგარეთ საქართველოს - როგორც საინტერესო ისტორიის, მდიდარი და მრავალფეროვანი კულტურის მქონე ქვეყნის - შესახებ ცნობადობის ამაღლება განსაკუთრებულ როლს შეასრულებს საგარეო ურთიერთობების ეფექტიანად წარმართვაში.

დიდი ძალისხმევა იქნება მიმართული საზღვარგარეთ მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვისა და საზღვარგარეთ მცხოვრებ თანამემამულეებთან კონტაქტების განმტკიცებისაკენ. საკონსულო მართვის ელექტრონული სისტემის საშუალებით დაინერგება მომხმარებლის კომფორტულ, ოპერატიულ და ეფექტიან მომსახურებაზე ორიენტირებული სერვისი. გაგრძელდება მუშაობა სხვადასხვა ქვეყნებთან უვიზო მიმოსვლის რეჟიმის მისაღწევად ჩვენი მოქალაქეების თავისუფლად გადაადგილების მიზნით.

ინტეგრაცია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში

საქართველოს საგარეო პოლიტიკის ერთ-ერთი უმთავრესი ამოცანაა ქვეყნის ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაცია. ეს არის ქართული საზოგადოების თავისუფალი და ურყევი არჩევანი, რომელსაც საქართველოს მოსახლეობა განვითარების მთავარ ორიენტირად მიიჩნევს და რომელიც უზრუნველყოფს საქართველოს, როგორც ევროპული ტიპის ლიბერალურ-დემოკრატიული სახელმწიფოს, უსაფრთხოებას, აღმშენებლობასა და ქვეყნის ეკონომიკურ განვითარებას.

ამ მხრივ საქართველოს მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს წარმატებით დაწყებულ ასოცირების შეთანხმებისა და ასოცირების დღის წესრიგის განხორციელებას ყოველწლიური ეროვნული სამოქმედო გეგმის შესაბამისად. მთავრობის ამოცანაა საქართველოს მოსახლეობამ დროულად მიიღოს სარგებელი ევროკავშირის სტანდარტებთან და ღირებულებებთან დაახლოებისგან.

მნიშვნელოვანი პროგრესია სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის მიმართულებით. განხორციელდა შესაბამისი სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული კომპლექსური რეფორმები. შედეგად, 2015 წლის 18 დეკემბერს ევროკომისიის მიერ გამოქვეყნებული მეოთხე ანგარიშის შეფასების თანახმად, საქართველომ შეასრულა სამოქმედო გეგმით გათვალისწინებული ყველა მოთხოვნა, რაც იმას ნიშნავს, რომ სავიზო რეჟიმის ტექნიკური პროცესი წარმატებით დასრულდა. შემდგომ ეტაპზე გაგრძელდება ძალისხმევა ევროკავშირის წევრი ქვეყნების მხარდაჭერის მობილიზებისათვის უახლოეს მომავალში საქართველოს მოქალაქეებისთვის უვიზო რეჟიმის შემოღების მიზნით.

მთავრობა აქტიურად გააგრძელებს „აღმოსავლეთ პარტნიორობისა“ და „მობილურობა პარტნიორობისათვის“ ფარგლებში თანამშრომლობას ევროკავშირსა და პარტნიორ ქვეყნებთან.

ევროკავშირის კრიზისის მართვის ოპერაციებში მიღებული წარმატებული გამოცდილების საფუძველზე, მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ თანამშრომლობას ევროკავშირთან ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში. ამ თვალსაზრისით,

ერთ-ერთი პრიორიტეტია ევროკავშირთან საიდუმლო ინფორმაციის ურთიერთგაცვლის თაობაზე შეთანხმების გაფორმება.

მთავრობა გააგრძელებს ინტენსიურ თანამშრომლობას სამოქალაქო საზოგადოებასთან ევროინტეგრაციის საკითხებზე.

გაგრძელდება ევროკავშირის დახმარების ფარგლებში პროექტების განხორციელება საქართველოში მიმდინარე რეფორმების მხარდასაჭერად, მათ შორის, ასოცირების შეთანხმების შესაბამისად საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან ჰარმონიზაციისა და ეროვნული სტანდარტების ევროკავშირის სტანდარტებსა და ნორმებთან დაახლოების მიზნით. 2014-2017 წლებში ევროკავშირის მიერ გამოყოფილი 410 მლნ ევრომდე ფინანსური დახმარება მიზნად ისახავს მხარდაჭერას ისეთ პრიორიტეტულ სფეროებში, როგორცაა: საჯარო სექტორის რეფორმა, სოფლის მეურნეობა, კანონის უზენაესობა და სხვ., აგრეთვე საექსპერტო მხარდაჭერა ასოცირების შეთანხმების ფარგლებში აღებული ვალდებულებების განხორციელებისათვის.

იგეგმება საქართველოს აქტიური მონაწილეობა ევროკავშირის დაფინანსებით მიმდინარე ეროვნულ, რეგიონალურ და თემატურ პროგრამებში, რაც ხელს შეუწყობს როგორც საქართველოს სახელმწიფო უწყებების ინსტიტუციონალურ გაძლიერებას, ისე რეგიონალური თანამშრომლობის განვითარებას ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, გარემოს დაცვის, ტურიზმის, განათლების, კულტურისა და სხვა პრიორიტეტულ სფეროებში.

მთავრობა გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას ნატოს უელსის სამიტზე მიღებული „არსებითი პაკეტის“ (Substantial Package) განხორციელებისთვის, რომლის მთავარი მიზანია საქართველოსთვის ალიანსში გაწევრიანებისათვის მზადებაში დახმარება. უმნიშვნელოვანესი იქნება პაკეტის ყველაზე მასშტაბური პროექტის, ნატო-საქართველოს ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრის ეფექტიანი ფუნქციონირების ხელშეწყობა. ვარშავის სამიტისათვის მზადების პერიოდში, სხვა საკითხებთან ერთად, პრიორიტეტული იქნება პაკეტის სხვა ელემენტების ეფექტიანი იმპლემენტაციის პროცესის უზრუნველყოფა და ამ მიმართულებით პროგრესის დემონსტრირება.

საქართველომ მიაღწია ნატოსთან ურთიერთობის იმ ეტაპს, როდესაც შემდგომი ინტეგრაციული ნაბიჯები მნიშვნელოვანწილად წვერი სახელმწიფოების პოლიტიკურ

გადაწყვეტილებაზეა დამოკიდებული. 2016 წლის განმავლობაში ქართული მხარისთვის პრიორიტეტული იქნება ვარშავაში გასამართი ნატოს სამიტისთვის სათანადოდ მომზადება. შესაბამისად, საქართველო გააგრძელებს აქტიურ მუშაობას ნატოს წევრი ქვეყნების დედაქალაქებთან, რათა ვარშავის სამიტზე მოხდეს ნატოში გაწევრიანების გზაზე ქვეყნის მიერ მიღწეული პროგრესის სათანადოდ ასახვა. საქართველო, როგორც ნატოს ასპირანტი ქვეყანა, კვლავ გააგრძელებს მუშაობას ინტეგრაციის მექანიზმების - წლიური ეროვნული პროგრამის შესრულებისა და ნატო-საქართველოს კომისიის მაქსიმალურად ეფექტიანად გამოყენების მიმართულებით.

საქართველოს მნიშვნელოვანი წვლილი შეაქვს გლობალური უსაფრთხოებისა და მშვიდობის განმტკიცების საქმეში. ჩვენი ქვეყანა კვლავაც რჩება ჩართული ავღანეთში ნატოს ეგიდით მიმდინარე „მტკიცე მხარდაჭერის“ (Resolute Support) მისიაში. მიმდინარე წლიდან 2018 წლის ჩათვლით საქართველო ასევე მონაწილეობს ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NATO Response Force/NRF).

საქართველო აქტიურად გააგრძელებს ნატოსთან თანამშრომლობის ყველა არსებული მექანიზმის მაქსიმალურად გამოყენებას, მათ შორის, გაძლიერებულ შესაძლებლობათა ჯგუფის წევრობას როგორც თავსებადობის ამაღლებისა და ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობის საშუალებას.

საქართველოს ასევე დიდი წვლილი შეაქვს ევროკავშირის მიერ წარმოებულ სამშვიდობო ოპერაციებში. 2014-2015 წლებში შეიარაღებული ძალების ასეულმა წარმატებით დაასრულა მონაწილეობა ევროკავშირის მისიაში ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში (EUFOR/EUMAM RCA). იგეგმება ქართველი სამხედროების წარგზავნა ცენტრალური აფრიკის რესპუბლიკაში ევროკავშირის ახალ სამხედრო მრჩეველთა მისიასა და მალიში, ევროკავშირის საწვრთნელ მისიაში (EUTM MALI).

აქვე აღსანიშნავია, რომ საქართველო აქტიურად თანამშრომლობს გლობალური კოალიციის ფარგლებში, რომლის მთავარი ამოცანაა ახლო აღმოსავლეთში მშვიდობისა და სტაბილურობის უზრუნველყოფა.

საქართველო მომავალშიც გააგრძელებს საერთაშორისო თანამეგობრობის წინაშე არსებულ გამოწვევებთან, მათ შორის, საერთაშორისო ტერორიზმსა და ტრანსნაციონალურ

ორგანიზებულ დანაშაულთან აქტიურ ბრძოლას, აგრეთვე ენერგეტიკული უსაფრთხოების, შეიარაღების კონტროლისა და გაუვრცელებლობის უზრუნველყოფის სფეროში საკუთარი წვლილის შეტანას. გადაიდგმება ნაბიჯები საერთაშორისო არენაზე საქართველოსა და მისი პოტენციალის, მათ შორის, ქვეყნის რეფორმატორული გამოცდილების გარე სამყაროსათვის ობიექტურად და პოზიტიურად წარმოჩენის მიმართულებით.

2015 წელს მთავრობა გაააქტიურებს ძალისხმევას, რათა შენარჩუნდეს და გამყარდეს ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციისადმი საქართველოს მოსახლეობის მხარდაჭერა. ეფექტიანად გაგრძელდება „ევროინტეგრაციის საკითხთა კომუნიკაციისა და ინფორმაციის შესახებ 2014-2017 წლებისთვის საქართველოს მთავრობის სტრატეგიის“ განხორციელება. მოხდება სამთავრობო უწყებებისა და სტრატეგიულ კომუნიკაციაში ჩართული სხვა ორგანიზაციების ძალისხმევის კონსოლიდაცია, რომლის მიზანია ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის პროცესთან დაკავშირებული არასწორი გზავნილებისა და მითების გაქარწყლება და მოქალაქეებისათვის ინტეგრაციის სარგებლის შესახებ დეტალური და ობიექტური ინფორმაციის მიწოდება. სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის განხორციელებაში აქტიურადაა ჩართული ევროკავშირისა და ნატოს საინფორმაციო ცენტრი.

მიგრაციის სისტემის რეფორმა

უკანასკნელი წლების განმავლობაში მიგრაციის სფეროში განხორციელებულმა ინსტიტუციონალურმა და საკანონმდებლო რეფორმებმა მნიშვნელოვანი როლი შეასრულა ევროკავშირთან სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის სამოქმედო გეგმის წარმატებით განხორციელებაში.

2013-2015 წლების მიგრაციის სტრატეგიის განხორციელების შეფასებისას გამოვლენილი საჭიროებების საფუძველზე მთავრობამ დაამტკიცა „საქართველოს 2016-2020 წლების მიგრაციის სტრატეგია“, რომელიც ითვალისწინებს მიგრაციის სფეროში დღეისათვის არსებულ გამოწვევებს და განსაზღვრავს მომავალი 5 წლის განმავლობაში ამ მიმართულებით ქვეყნის პრიორიტეტულ მიზნებსა და ამოცანებს. ახალი ფორმატით

შემუშავდა საქართველოს 2015 წლის მიგრაციის პროფილი, რომელშიც თავმოყრილია მიგრაციის სფეროში არსებული ყოვლისმომცველი ინფორმაცია.

გაგრძელდება მუშაობა მიგრაციის ერთიანი ანალიტიკური სისტემის შექმნაზე, რომელიც სხვადასხვა ადმინისტრაციულ ორგანოში არსებული მონაცემთა ბაზებიდან მოახდენს მიგრაციასთან დაკავშირებული სტატისტიკური ინფორმაციის მოგროვებას და დამუშავებას, რაც ხელს შეუწყობს პროგნოზირებად მახასიათებლებზე დაყრდნობით მიგრაციის სფეროში სიღრმისეულ ანალიზს.

დიასპორაზე ზრუნვა

მთავრობა განსაკუთრებულ ყურადღებას უთმობს უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებს, მათ ჩართულობას ქართულ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ, სოციალურ-ეკონომიკურ და კულტურულ ურთიერთობებში, აგრეთვე კავშირების განმტკიცებას საქართველოსა და იმ ქვეყნებს შორის, სადაც საქმიანობენ ჩვენი თანამემამულეები. განახლებული მეთოდოლოგიით მოხდება უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების სტატუსის განსაზღვრა, ასევე განისაზღვრება ის უფლებები და პრივილეგიები, რომლებითაც ისინი ისარგებლებენ.

მთავრობა გააგრძელებს ზრუნვას უცხოეთში მცხოვრებ თანამემამულეებში, განსაკუთრებით კი, სასკოლო ასაკის ბავშვებში, ქართული ენის ცოდნის და ქართული ცნობიერების ამაღლებაზე. უცხოეთში მოქმედი ქართული ეთნოკულტურული კომპონენტის მქონე ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებისათვის გაგრძელდება ადგილსამყოფელი სახელმწიფოების საგანმანათლებლო სტანდარტების გათვალისწინებით სასწავლო პროგრამების შექმნა და პედაგოგთა გადამზადება. გაგრძელდება თურქეთის რესპუბლიკაში მცხოვრები თანამემამულეებისათვის დამტკიცებული ქართული ენის სასწავლო პროგრამის მხარდაჭერა. აგრეთვე, გაგრძელდება საბერძნეთის რესპუბლიკაში მცხოვრები თანამემამულეებისათვის ქართული ენის სასწავლო პროგრამის მომზადება.

უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეებისათვის ქართული ენის დისტანციური მეთოდით სწავლების მიზნით, გაგრძელდება მუშაობა „ქართული ონლაინსკოლის“ პროექტზე.

მთავრობა გააგრძელებს უცხოეთში ქართულენოვანი სკოლების, ქართული საკვირაო სკოლების, ანსამბლების, სპორტული გუნდებისა და უცხოეთში არსებული სხვა ტიპის დიასპორული ორგანიზაციების მხარდაჭერასა და დახმარებას.

მთავრობა გააგრძელებს ზრუნვას უცხოეთში მდებარე ქართული ისტორიულ-კულტურული ობიექტების მოძიების, მოვლა-პატრონობის, რესტავრაციისა და, შესაძლებლობის შემთხვევაში, საქართველოსთვის გადმოცემისათვის. გაგრძელდება მუშაობა ლევილის მამულის საქართველოსთვის გადმოცემასთან დაკავშირებით.

მთავრობა ხელს შეუწყობს უცხოეთში ქართული დიასპორული ორგანიზაციების დაფუძნებასა და მათ საქმიანობას. ახლებურად მოხდება დიასპორული ორგანიზაციების სტატუსისა და მათი სამართლებრივი ფორმების გააზრება, დეტალურად განისაზღვრება დიასპორული ორგანიზაციის რეგისტრაციის პროცედურები. დიასპორული ორგანიზაციების სათანადო აღრიცხვის, მათთან ოპერატიული კომუნიკაციის და დიასპორული ღონისძიებების მასშტაბურად დაგეგმვა-განხორციელების მიზნით, დაიხვეწება დიასპორული ორგანიზაციების რეესტრი, სადაც თავს მოიყრის ინფორმაცია საზღვარგარეთ არსებული ქართული დიასპორული ორგანიზაციების, მათი ხელმძღვანელების, ორგანიზაციის მიზნებისა და საკონტაქტო მონაცემების შესახებ.

ევროკავშირთან ასოცირების შეთანხმების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, მთავრობა ეტაპობრივად უზრუნველყოფს ემიგრანტებთან დაკავშირებული ვალდებულებების შესრულებას. გაგრძელდება დიასპორასთან ურთიერთობის სამთავრობო სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავება, საქართველოს სახელმწიფოსა და ქართულ დიასპორას შორის ურთიერთობის ინტენსიფიკაციის, სისტემატიზაციის და არსებული პრობლემების ერთიანი ძალისხმევით მოგვარების მიზნით.

მთავრობა გააგრძელებს საერთაშორისო ორგანიზაციებთან თანამშრომლობას უცხოეთში მცხოვრები თანამემამულეების ინფორმირების მიმართულებით.

სამოქალაქო ინტეგრაცია და ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვა

ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენლები კვლავაც აქტიურად ჩაერთვებიან ქვეყანაში მიმდინარე მოვლენებსა და გადაწყვეტილებების მიღების პროცესში; ეროვნულ

უმცირესობებთან დაკავშირებული ყველა სახელმწიფო პროგრამა განხორციელდება მათი წარმომადგენლების მონაწილეობით.

სახელმწიფოს უმთავრესი პრიორიტეტი იქნება სახელმწიფო ენის სწავლების ეფექტიანი პროგრამების განხორციელება, რაც სამოქალაქო ინტეგრაციის აუცილებელი წინაპირობაა. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს სახელმწიფო ენის შესწავლის პროცესს, აგრეთვე უზრუნველყოფს ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთათვის ხარისხიანი განათლების ხელმისაწვდომობის გაუმჯობესებას.

ხელი შეეწყობა როგორც ქართულ მედიაში ეროვნული უმცირესობების წარმომადგენელთა პრობლემების, მიღწევების, კულტურისა და სხვა მნიშვნელოვანი თემების რეგულარულად გაშუქებას, ისე ეროვნული უმცირესობების წვდომის გაუმჯობესებას მედიასა და ინფორმაციაზე. სახელმწიფო ხელს შეუწყობს ეროვნული უმცირესობების კულტურის, ენის, ტრადიციებისა და ღირებულებების დაცვას. ეროვნული უმცირესობების თვითმყოფადობის შესანარჩუნებლად, განხორციელდება ისტორიული ძეგლებისა და მუზეუმების დაცვა და განვითარება.

სახელმწიფო ხელს შეუწყობს საზოგადოების ცოდნის გაღრმავებას ეროვნული და რელიგიური უმცირესობების ღირებულებების, კულტურის, ისტორიისა და რელიგიის მიმართულებით, აგრეთვე საზოგადოებაში ტოლერანტობისა და კულტურული პლურალიზმის დამკვიდრებას და კულტურათაშორისი და რელიგიათაშორისი დიალოგისა და კავშირების განვითარებას.

წინა წლებში განხორციელებული პოლიტიკის შეფასების საფუძველზე, დამტკიცდა სამოქალაქო თანასწორობისა და ინტეგრაციის ახალი სტრატეგია და 2015-2020 წწ. სამოქმედო გეგმა, რომლის მიზანია მიღებული გამოცდილების გათვალისწინებით, ერთი მხრივ, ეროვნული უმცირესობების უფლებების დაცვისა და თვითმყოფადობის შენარჩუნების ხელშეწყობა და, მეორე მხრივ, საქართველოს საზოგადოებაში მათი სრულფასოვანი ინტეგრაციის უზრუნველყოფა.

სასამართლო ხელისუფლება

სასამართლო რეფორმის კონცეფცია გახდა ხელისუფლების პოლიტიკური ზემოქმედებისაგან სასამართლოს გათავისუფლების საფუძველი; მართლმსაჯულება დღითი დღე სულ უფრო დამოუკიდებელი და მიუკერძოებელი ხდება.

სასამართლო ხელისუფლების ორგანიზაციულ უზრუნველყოფას თავად სასამართლო ხელისუფლება ახორციელებს; გაგრძელდება მუშაობა სასამართლოს ინსტიტუციონალური და ფინანსური დამოუკიდებლობის კუთხით.

მთავრობის მიზანია, სათანადოდ უზრუნველყოფილ იქნეს სასამართლო ხელისუფლების ადმინისტრირების პროცესის სრული გამჭვირვალობა და მართლმსაჯულების მთელი პროცესის საჯაროობა.

ღია სხდომაზე საქმის არსებითი განხილვის შედეგად მიღებული სასამართლოს ყველა გადაწყვეტილება, პერსონალური მონაცემების გაუმჟღავნებლად, გამოქვეყნდება შესაბამისი სასამართლოს ვებგვერდზე.

მოსამართლეები თანამდებობაზე განწესდებიან მხოლოდ კონკურსის საფუძველზე, რომელშიც თანაბარ საწყისებზე მიიღებენ მონაწილეობას როგორც იუსტიციის უმაღლესი სკოლის კურსდამთავრებულები, ისე იუსტიციის უმაღლეს სკოლაში სწავლისგან გათავისუფლებული პირები. საკანონმდებლო დონეზე განისაზღვრება მოსამართლეობის კანდიდატთა შერჩევის კრიტერიუმები და მათი მახასიათებლები. დადგინდება მოსამართლეობის კანდიდატის თაობაზე სანდო ინფორმაციის მოძიების წესი, ინტერესთა შეუთავსებლობის შემთხვევები და მოსამართლის თანამდებობაზე განწესებაზე უარის თქმის შესახებ გადაწყვეტილების გასაჩივრების შესაძლებლობა.

ახალშერჩეული ახალბედა მოსამართლეები თანამდებობებზე უვადოდ განწესდებიან სამწლიანი გამოსაცდელი ვადის წარმატებით გავლის შემდეგ. გამოსაცდელი ვადის ინსტიტუტი არ გავრცელდება თანამდებობაზე 10 წლის ვადით დანიშნულ მოსამართლეებზე. მოსამართლის თანამდებობაზე ისინი უვადოდ განწესდებიან ზოგადი წესის შესაბამისად, კონკურსის წარმატებით გავლის შემდეგ. გამოსაცდელი ვადის განმავლობაში მოსამართლეთა შეფასების სისტემა იქნება მიუკერძოებელი, შეფასება

მოხდება ობიექტური კრიტერიუმების შესაბამისად, საერთაშორისო გამოცდილებისა და რეკომენდაციების გათვალისწინებით.

შემოღებული იქნება საქმეთა ავტომატური განაწილების პრინციპი; გაიზრდება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოსა და იუსტიციის უმაღლესი სკოლის საქმიანობის გამჭვირვალობის ხარისხი.

დაიხვეწება იუსტიციის უმაღლესი სკოლის საქმიანობის მომწესრიგებელი საკანონმდებლო ბაზა. დაზუსტდება იუსტიციის მსმენელთა სტატუსი, შეიქმნება მსმენელთა უფლებრივი მდგომარეობის დაცვის დამატებითი გარანტიები; გაიზრდება მათი ინფორმირებულობისა და საკუთარ პერსონალურ მონაცემებზე წვდომის ხარისხი; გაუმჯობესდება იუსტიციის მსმენელთა შეფასების პროცედურა.

დაიხვეწება დისციპლინური სამართალწარმოების პროცედურები და დისციპლინური სამართალწარმოების პროცესში დადგინდება მტკიცების სტანდარტი. მოსამართლეთა მიმართ დისციპლინური დევნის დაწყების უფლებამოსილება იუსტიციის უმაღლესი საბჭოს პრეროგატივა იქნება; მიმდინარეობს მოსამართლეთა დაწინაურებისა და სხვა სასამართლოში მივლინების ღია და გამჭვირვალე წესების შემუშავება. მოსამართლის თანხმობის გარეშე მივლინება დასაშვებია იქნება მხოლოდ აუცილებლობის შემთხვევაში, თუ ამას მოითხოვს მართლმსაჯულების ინტერესები.

გაფართოვდება საკასაციო სასამართლოში საჩივრის დასაშვებობის კრიტერიუმები, მათ შორის, იმ კუთხით, რომ საქართველოს უზენაესმა სასამართლომ დასაშვებად ცნოს საჩივარი სააპელაციო სასამართლოს გადაწყვეტილებაზე, თუ იგი ეწინააღმდეგება ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს პრეცედენტულ სამართალს. ამასთან, სისხლის სამართლის საქმეზე საკასაციო საჩივარი დასაშვებია იქნება ნებისმერ შემთხვევაში, თუ საქმე არასრულწლოვნის მიერ დანაშაულის ჩადენას ეხება. გაიზრდება უზენაეს სასამართლოში მოსამართლეთა რიცხვი და მათი რაოდენობა განისაზღვრება კანონით.

მთავრობა მუშაობს რიგითი მოსამართლის დამოუკიდებლობის ხარისხის ასამაღლებლად. დადგინდება მოსამართლის დამოუკიდებლობისა და საქმის განხილვის პროცესში ჩარევის დაუშვებლობის დამატებითი გარანტიები.

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმა

დანაშაულის გამოვლენისა და გამოძიებისათვის მიმდინარეობს საგამომიებო საქმიანობის ხარისხის ამაღლება. ხორციელდება სამართლიანი და ჩადენილი ქმედების თანაზომიერი სასჯელის პოლიტიკა; პატიმრობის, როგორც აღკვეთის, ისევე როგორც სასჯელის მოხდის, რეჟიმი უახლოვდება საერთაშორისო სტანდარტებს, რაც ადამიანის უფლებების დაცვის უფრო მეტა გარანტიას იძლევა.

აქტიურად მიმდინარეობს სისხლის სამართლის კოდექსის, როგორც ზოგადი, ისე კერძო ნაწილის, გადასინჯვა და დახვეწა მისი ლიბერალიზაციის, მოდერნიზაციისა და საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის უზრუნველყოფის მიზნით.

დანაშაულთან ეფექტიანი ბრძოლის პარალელურად, წარმატებით მიმდინარეობს და გაგრძელდება ყოფილ პატიმართა რესოციალიზაციის პოლიტიკა.

მიმდინარეობს ნარკომანიასთან ბრძოლის პოლიტიკის რეფორმა, რომლის მიზანია დაბალანსებული, ადამიანის უფლებების დაცვასა და მტკიცებულებებზე დაფუძნებული ანტინარკოტიკული პოლიტიკის ჩამოყალიბება. საქართველოს იუსტიციის სამინისტროსა და ევროპის ნარკოტიკებისა და ნარკომანიის მონიტორინგის ცენტრს შორის გაფორმებული მემორანდუმის ფარგლებში დაიხვეწება საქართველოში ნარკოვითარებასთან დაკავშირებული ინფორმაციის შეგროვება და ანალიზი, დაინერგება მტკიცებულებებზე დაფუძნებული სამეცნიერო-პრაქტიკული მეთოდოლოგიები.

მთავრობა მუშაობს და მომავალ წელს პარლამენტს წარუდგენს კანონპროექტს, რომლის მიხედვითაც სისხლის სამართლის მართლსაჯულების სისტემაში ჩამოყალიბდება წინასასამართლო პრობაციის სამსახური. ეს მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ადამიანის უფლებების სტანდარტებს აღკვეთის ღონისძიების გამოყენების პირობებში, კერძოდ ჩამოყალიბდება ახალი არასაპატიმრო აღკვეთის ღონისძიებების სახეები და მათი გამოყენებისა და ადმინისტრირების ეფექტიანი მექანიზმები.

საერთაშორისო პრაქტიკის გათვალისწინებით შემუშავდება შესაბამისი საკანონმდებლო ბაზა, რომელიც უზრუნველყოფს საზოგადოებრივად სასარგებლო შრომის ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბებას და მართვის ახალი მექანიზმების დანერგვას, აღნიშნული

სახდელისა და სასჯელის სრულყოფილი გამოყენების მიზნით, რაც თანამედროვე დემოკრატიულ მსოფლიოში მეტად აპრობირებული და ეფექტიანია.

ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის რეფორმა

აქტიური მუშაობა მიმდინარეობს ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსის ახალ რედაქციაზე, რომელიც იქნება ადამიანის უფლებების საერთაშორისო სტანდარტებისა და მართლმსაჯულების თანამედროვე პრინციპების შესაბამისი.

პროკურატურის რეფორმა

მთავრობა აქტიურად მუშაობს იმისათვის, რომ გაიზარდოს პროკურატურისადმი საზოგადოების ნდობა. პროკურატურის ფუნქცია გარდაიქმნა და მისი მთავარი ამოცანაა საზოგადოების დაცვა დანაშაულისაგან, ბრალდებულისა და მსჯავრდებულის, აგრეთვე დაზარალებულის კანონიერ უფლებათა დაცვა და საგამომიებო ორგანოთა მართლზომიერი ფუნქციონირების უზრუნველყოფა მათი საქმიანობის ზედამხედველობით.

პროკურატურა დეპოლიტიზებულია და ეს კურსი გაგრძელდება. იუსტიციის სამინისტროს სისტემაში პროკურატურა ჩამოყალიბდა დამოუკიდებელ სამართალდამცავ ორგანოდ. მთავრობა ახორციელებს მნიშვნელოვან ღონისძიებებს პროკურატურის სისტემაში მომუშავე პირთა პროფესიული უნარ-ჩვევების განვითარების კუთხით, რათა პროკურორებს შეეძლოთ ღირსეულად მიიღონ ახალი გამოწვევები სასამართლოს დამოუკიდებლობისა და სისხლის სამართლის პროცესში მხარეთა რეალური თანასწორობის პირობებში.

მთავარი პროკურატურისთვის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად რჩება სამართლიანობის აღდგენა და მოქალაქეებისათვის 2012 წლის 1 ოქტომბრამდე უკანონოდ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნება. საქართველოს მთავარ პროკურატურაში ჩამოყალიბდა სამართალწარმოების პროცესში ჩადენილი დანაშაულების გამომიების დეპარტამენტი. შემუშავდება უკანონოდ ჩამორთმეული ქონების დაბრუნებისა და დაზარალებულის დარღვეული უფლების სწრაფად და ეფექტიანად აღდგენის სამართლებრივი მექანიზმები.

პროკურატურა ასევე ინტენსიურად იმუშავებს ობიექტურ კრიტერიუმებზე დაფუძნებული პროკურატურის მუშაკთა შეფასების სისტემის დანერგვის, თანამშრომელთა პროფესიული განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების კუთხით.

სასჯელაღსრულების სისტემის განვითარება

2012 წლის ბოლოდან სასჯელაღსრულების სფეროში დაიწყო ძირეული რეფორმები. შიშსა და ძალადობაზე დაფუძნებული მართვის სისტემა ადამიანის უფლებათა დაცვაზე და პატიმართა რესოციალიზაციაზე ორიენტირებული მიდგომებით შეიცვალა. წამება და არაადამიანური მოპყრობა აღარ წარმოადგენს სისტემურ პრობლემას პენიტენციარულ დაწესებულებებში.

სამინისტროს პრიორიტეტია ბრალდებულთა/ მსჯავრდებულთა უფლებების დაცვა და ევროპულ სტანდარტებთან ჰარმონიზაცია. პენიტენციარულ დაწესებულებებში შეუქცევადად გაგრძელდება ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა უზრუნველყოფა სათანადო საცხოვრებელი პირობებით, კვების რაციონით, სამედიცინო მომსახურებით, ჰიგიენური და სანიტარიული პირობებით, რესოციალიზაცია-რეაბილიტაციის, განათლების და დასაქმების პროგრამებით. იგეგმება მსჯავრდებულთათვის ვიდეოპაემნით სარგებლობისთვის დაწესებული საფასურის გაუქმება. 2016 წლიდან ქალი მსჯავრდებულებისთვის ხელმისაწვდომი გახდება ხანგრძლივი პაემნით სარგებლობა.

კვლავ განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სასჯელაღსრულების სისტემაში არასათანადო მოპყრობის პრევენციას, შიდა მონიტორინგის გაძლიერებას, გამოვლენილ დარღვევებზე მყისიერ რეაგირებას და სისტემის გამჭვირვალობას.

2015 წლიდან მიმდინარეობს მსჯავრდებულთა საშიშროების რისკების მიხედვით დაყოფა და შესაბამის დაწესებულებებში გადანაწილება. გაიხსნა დაბალი რისკის და უახლოეს მომავალში გაიხსნება განსაკუთრებული რისკის დაწესებულებები. არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის სტანდარტების შესაბამისად მოეწყობა 14-დან 21 წლამდე ბრალდებულთა/მსჯავრდებულთა სარეაბილიტაციო დაწესებულება.

დაინერგა სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვის წესი, რომელიც წარმატებით ხორციელდება არასრულწლოვანთა სარეაბილიტაციო, ქალთა და სხვა პენიტენციარულ

დაწესებულებებში. შემუშავდა პროექტი, რომელიც ითვალისწინებს პირობით ვადამდე გათავისუფლების არსებული მოდელის დახვეწას საუკეთესო საერთაშორისო გამოცდილების შესაბამისად. პირობით ვადამდე გათავისუფლების ახალი მოდელი, სასჯელის ინდივიდუალურ დაგეგმვასთან ერთად, გახდება მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციისა და რეაბილიტაციის პროგრამების წარმატებით განხორციელების ქმედითი ინსტრუმენტი.

პატიმართა რესოციალიზაციის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი კომპონენტია მათი ეფექტიანი სარეაბილიტაციო პროგრამებით უზრუნველყოფა, მათ შორის, განათლების, პროფესიული სწავლებისა და დასაქმების მეშვეობით. ინიცირებული საკანონმდებლო ცვლილებების საფუძველზე პენიტენციარული დაწესებულებების ტერიტორიაზე ხელი შეეწყობა საწარმოების ფუნქციონირებას, სადაც დასაქმდებიან მსჯავრდებულები და მიიღებენ შესაბამის ანაზღაურებას. ასევე შესაძლებელი გახდება მსჯავრდებულთა დასაქმება პენიტენციარულ დაწესებულებებში მცირე სარემონტო სამუშაოებზე. სამინისტრო ხელს შეუწყობს პატიმართა ინდივიდუალურ საქმიანობას და ამ საქმიანობის შედეგად წარმოებული პროდუქციის რეალიზაციას.

გრძელდება პენიტენციარული ჯანდაცვის სისტემის რეფორმა, რომელსაც შედეგად უკვე მოჰყვა დაფინანსების, ადმინისტრირების, ინფრასტრუქტურის, პროგრამებისა და სერვისების კომპონენტების არსებითი გაუმჯობესება, მსჯავრდებულთა სიკვდილიანობისა და სუიციდის შემთხვევების შემცირება.

დაინერგა პირველადი ჯანდაცვის მოდელი, დამტკიცდა პენიტენციარული ჯანდაცვის სტანდარტი და ბაზისური მედიკამენტების ნუსხა, მნიშვნელოვანი ღონისძიებები განხორციელდა მოწყვლად ჯგუფებზე ზრუნვისა და საჭიროებებზე ორიენტირებული მოვლის სისტემის განსავითარებლად. წარმატებით მიმდინარეობს C ჰეპატიტის, ტუბერკულოზის, აივ-ინფექცია-/შიდსის პროგრამები. ხორციელდება სუიციდის პრევენციისა და მეტადონით დეტოკსიკაციის პროგრამები. გაგრძელდება მუშაობა პენიტენციარული ჯანდაცვის შემდგომი განვითარების და მისი სამოქალაქო ჯანდაცვაში ინტეგრაციის მიმართულებით.

პენიტენციარულ ჯანდაცვის სისტემაში გაგრძელდება მუშაობა შემდეგი პრიორიტეტული მიმართულებებით: სამედიცინო პერსონალის უწყვეტი პროფესიული განვითარების ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურული შესაძლებლობების განვითარება და ადმინისტრირების შემდგომი დახვეწა, სამედიცინო სერვისების გაფართოება და ხარისხის უზრუნველყოფა, ფსიქიკური ჯანმრთელობისა და სხვა მოწყვლად ჯგუფებზე ზრუნვის მუდმივი განვითარება.

სამინისტროსთვის მნიშვნელოვან პრიორიტეტად რჩება არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულების სისტემის შემდგომი განვითარება. მუშაობა გაგრძელდება პირობით მსჯავრდებულთა რისკების შეფასებისა და სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვის ინსტრუმენტის გასაუმჯობესებლად.

ამოქმედდა არასრულწლოვან მსჯავრდებულთა შინაპატიმრობის მონიტორინგის თანამედროვე ელექტრონული სისტემა და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი მონიტორინგის ცენტრი. შინაპატიმრობა, როგორც არასაპატიმრო სასჯელი და აღკვეთის ღონისძიების სახე, ამოქმედდება სრულწლოვან პირებთან მიმართებითაც. არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის შესაბამისად, არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტო უზრუნველყოფს წინასასამართლო ანგარიშის შედგენას, რაც ხელს შეუწყობს არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლის საქმეებზე ბავშვის საუკეთესო ინტერესის გათვალისწინებას და გაზრდის სასამართლო გადაწყვეტილების ხარისხს.

არსებული კანონმდებლობის ევროპულ სტანდარტებთან ჰარმონიზაციის მიზნით განხორციელდება საკანონმდებლო ცვლილებები. სპეციალური ინფრასტრუქტურა მოეწყობა ქალთა თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებებისათვის. პრობაციონერთა რეინტეგრაციის მიზნით განხორციელდება სხვადასხვა სარეაბილიტაციო პროექტი, მათ შორის, სამოქალაქო საზოგადოების ჩართულობით. პირობით მსჯავრდებულთა დასაქმების ხელშესაწყობად დაგეგმილია პროფესიული განათლების ხელმისაწვდომობის გაზრდა და პრობაციის სისტემაში შექმნილი საწარმოების სრულფასოვნად ამოქმედება.

პრობაციონერთა რისკის შეფასებისა და სასჯელის ინდივიდუალური დაგეგმვის მეთოდოლოგიის საფუძველზე განხორციელდება დამატებითი სარეაბილიტაციო

პროგრამები, რაც ხელს შეუწყობს პირობით მსჯავრდებულთა რესოციალიზაციას და განმეორებითი დანაშაულის პრევენციას.

სამინისტროსთვის კვლავ პრიორიტეტად რჩება სისტემის თანამშრომელთა მუდმივი პროფესიული განვითარება.

შინაგან საქმეთა სამინისტრო და სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური - სისტემის რეფორმა და პრიორიტეტები

პოლიციის დეპოლიტიზაციის შემდეგ, 2015 წელს განხორციელდა უმნიშვნელოვანესი სისტემური ცვლილებები, რითაც შესრულდა შინაგან საქმეთა სამინისტროს რეფორმასთან დაკავშირებული წინასაარჩევნო დაპირება. სამინისტროს გამოეყო სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.

შინაგან საქმეთა სამინისტროში განხორციელდება ინსტიტუციონალური ცვლილებები, რომლებიც უზრუნველყოფს პოლიციის შემდგომ განვითარებას და მის საბოლოოდ ჩამოყალიბებას ეფექტიან, საზოგადოების წინაშე ანგარიშვალდებულ, საზოგადოებისთვის სანდო და თანამედროვე ინსტიტუტად.

გაიმიჯნება საპოლიციო და სამოქალაქო ფუნქციები, რაც ხელს შეუწყობს მართვის თანამედროვე მოდელის დანერგვას, პოლიციელთათვის სტაბილური, პროფესიულ ზრდაზე ორიენტირებული კარიერული სისტემის შექმნას და სახელმწიფო რესურსების ოპტიმალურ გამოყენებას პოლიციელთა განათლებისა და სოციალური დაცვის კუთხით.

გაგრძელდება კრიმინალური პოლიციის შემდგომი მოდერნიზაცია, რაც გააუმჯობესებს პოლიციის შესაძლებლობებს დანაშაულის პრევენციისა და დანაშაულთან ბრძოლის კუთხით.

გაიზრდება პოლიციის მხრიდან თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენების ხვედრითი წილი დანაშაულის გამოძიების და მასზე რეაგირების სფეროში. გაუმჯობესდება კრიმინალისტიკური ექსპერტიზის შესაძლებლობები; დაინერგება საპოლიციო ანალიზის სისტემა და გაიზრდება მისი გამოყენება.

მოხდება პოლიციის ქვედანაყოფებისთვის აუცილებელი ინფრასტრუქტურის შემდგომი განვითარება და თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვა.

გაგრძელდება საზღვრის მართვის სისტემის რეფორმა სასაზღვრო პოლიციის მოდერნიზაციისა და სტანდარტიზაციის მიმართულებით.

განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა არალეგალურ მიგრაციას და მასთან დაკავშირებული რისკების მართვას, გაიზრდება სამინისტროს შესაძლებლობები და ამაღლება სხვა უწყებებთან კოორდინაციის დონე.

დასკვნით ფაზაში შევა საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების მართვის სისტემის რეფორმა, რომელიც მკვეთრად გააუმჯობესებს დაგეგმვის, კოორდინაციის, ტექნიკური მომზადების და სწრაფი რეაგირების შესაძლებლობებს. რეფორმის ამ ეტაპზე, ტექნიკურ აღჭურვასთან ერთად, მნიშვნელოვანი კომპონენტი გახდება მეხანძრე მაშველთა პროფესიული განათლება; მოხდება შინაგან საქმეთა სამინისტროს სერვისების შემდგომი სრულყოფა - გაუმჯობესდება ხელმისაწვდომობა, დაინერგება ახალი ტექნოლოგიები და მომსახურების პროცესი კიდევ უფრო ორიენტირებული გახდება მომხმარებელზე.

განხორციელდება საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების პროგრამა, რომელიც გაზრდის საპატრულო პოლიციის მუშაობის ეფექტიანობას მძღოლების, მგზავრებისა და ქვეითების უსაფრთხოების დასაცავად.

კიდევ უფრო გაიზრდება საერთაშორისო საპოლიციო თანამშრომლობის არეალი და გაღრმავდება ევროპულ საპოლიციო სტრუქტურებთან კოოპერაცია. ასევე, განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა თანამშრომლობის რეგიონალურ ფორმატებში მონაწილეობას.

შსს-ს აკადემიაში ამერიკელ და ევროპელ პარტნიორებთან აქტიური თანამშრომლობით განხორციელდება ღონისძიებები, რათა მომავალში აკადემიამ საპოლიციო განათლების რეგიონალური ცენტრის ფუნქცია შეიძინოს.

შინაგან საქმეთა სამინისტროსთვის კვლავ პრიორიტეტად რჩება:

ოჯახში მომხდარ დანაშაულზე სწრაფი რეაგირება და ქალთა მიმართ ძალადობის აღკვეთა;

ორგანიზებულ დანაშაულთან ბრძოლა - ამ სფეროში არსებული ნიშნულის შენარჩუნება და შემდგომი გაუმჯობესება;

ადამიანის ტრეფიკინგთან დაკავშირებული რისკების ანალიზი და პრევენცია, ასევე ცალკეულ დანაშაულთა გამოვლენა და მათზე რეაგირება;

დროებითი მოთავსების იზოლატორებში ადამიანის უფლებათა სტანდარტის განუხრელი დაცვა და ადმინისტრაციულ პატიმრობაში მყოფ პირთათვის არსებული პირობების შემდგომი გაუმჯობესება;

შეურიგებელი ბრძოლა ნარკოდანაშაულთან: ნარკოტიკების მიწოდების კიდევ უფრო შემცირება, ნარკოტრაფიკის აღკვეთა, სააფთიაქო ნარკომანიის წინააღმდეგ მიღწეული შედეგების შენარჩუნება, ახალი ფსიქოაქტიური ნივთიერებების კონტროლი და საზოგადოებრივ წესრიგზე მათი ზეგავლენის შემცირება;

პერსონალური მონაცემების დაცვის სფეროში არსებული მიღწევების შენარჩუნება და ამ მიმართულებით სამინისტროს მიდგომების კიდევ უფრო დახვეწა;

პოლიციელთა მხრიდან სამსახურებრივი გადაცდომების და უფლებამოსილების გადამეტების ფაქტების პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა შიდა კონტროლის მექანიზმების ეფექტიანობის ამაღლებით.

ზემოაღნიშნულის განხორციელების შედეგად, საქართველოს ეყოლება საზოგადოებაზე ორიენტირებული პოლიცია, ეფექტიანი საგანგებო სიტუაციების მართვის სამსახური, ექნება საზღვრის მართვის ინტეგრირებული სისტემა და თანამედროვე სერვისები, რაც საბოლოოდ, უზრუნველყოფს მართლწესრიგისა და სამოქალაქო უსაფრთხოების უკეთ დაცვას.

განხორციელებული საკანონმდებლო ცვლილებების შედეგად, საქართველოში ჩამოყალიბდა დამოუკიდებელი, დეპოლიტიზებული, პროფესიული ნიშნით დაკომპლექტებული და ანგარიშვალდებულების მაღალი ხარისხის მქონე სახელმწიფო უსაფრთხოების სამსახური.

უსაფრთხოების სამსახურის ძირითად მიმართულებად დარჩება ჩვენი ქვეყნის კონსტიტუციური წყობილების, სახელმწიფო სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის დაცვა.

სამსახურის ანტიკორუფციული საქმიანობის ძირითადი პრიორიტეტია საჯარო სამსახურში კორუფციის, მათ შორის, „ელიტური კორუფციის“ პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა.

პრიორიტეტული მიმართულება იქნება უსაფრთხოების სამსახურის რესურსების ოპერატიულ საჭიროებებთან მუდმივი ადაპტირება. გაუმჯობესდება სამსახურის საგამომიებო და ანალიტიკური პოტენციალი.

შპიონაჟის, ტერორიზმის, მასობრივი განადგურების იარაღის გავრცელების, ტრანსნაციონალური ორგანიზებული დანაშაულისა და სხვა საფრთხეების წინააღმდეგ ბრძოლის ეფექტიანობის მიზნით, გაღრმავდება თანამშრომლობა პარტნიორი ქვეყნების უსაფრთხოების სტრუქტურებსა და სამართალდამცავ უწყებებთან.

თავდაცვის სისტემა და შეიარაღებული ძალები

თავდაცვის სფეროში საქართველოს მთავრობის ძირითადი მიზანია ინსტიტუციონალურად გამართული და დემოკრატიულ პრინციპებზე დაფუძნებული თავდაცვის სისტემის შექმნა და ნატოსთან თავსებადი, პროფესიონალი, ღირსეული და ქვეყნის წინაშე არსებული საფრთხეების ადეკვატური შეიარაღებული ძალების ჩამოყალიბება. თავდაცვის უწყებას ნატოში გაწევრიანების გზაზე ერთ-ერთი წამყვანი როლი ეკისრება. შესაბამისად, მისი განსაკუთრებული პრიორიტეტი ალიანსში გაწევრიანების ყველა წინაპირობის დაკმაყოფილება და საერთაშორისო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში ქმედითი წვლილის შეტანაა.

მიმდინარე და დაგეგმილ ინსტიტუციონალურ რეფორმებს შორის მნიშვნელოვანია თავდაცვის სისტემის გამჭვირვალობისა და ანგარიშვალდებულების უზრუნველყოფა, თავდაცვის მართვის სრულყოფა, თავდაცვის შესაძლებლობების გაუმჯობესება, ნატოსთან თავსებადობის ამაღლება და საერთაშორისო თანამშრომლობა.

უფლებების დაცვის ნაწილში განსაკუთრებული ყურადღება კვლავ დაეთმობა სამხედრო მოსამსახურეთა ძირითადი უფლებებისა და თავისუფლებების დაცვას, სამხედრო-სამოქალაქო ურთიერთობების გამყარებას და გენდერული დისკრიმინაციის ნებისმიერი ფორმის აღმოფხვრა-პრევენციას, რისთვისაც დამტკიცდა „თავდაცვის სამინისტროს გენდერული თანასწორობის სტრატეგია“.

თავდაცვის სფეროსთვის განკუთვნილი საკითხების უკეთ რეგულირებისთვის გაგრძელდება მუშაობა მარეგულირებელი კანონმდებლობისა და პროცედურების განახლების კუთხით. გრძელდება მუშაობა ორგანიზაციული უზრუნველყოფის სისტემების დანერგვაზე, პროგრამული ბიუჯეტის, რესურსების მართვისა და შესყიდვების სისტემის შემდგომ განვითარებაზე. სრულად ამოქმედდება შიდა აუდიტის დეპარტამენტი, რაც მისი ეფექტიანობის ზრდას შეუწყობს ხელს.

არსებული ფინანსური რესურსებისა და ალიანსის წევრი სახელმწიფოების დახმარებით, გაგრძელდება მუშაობა საჰაერო, სახმელეთო, ჯავშანსაწინააღმდეგო, სატრანსპორტო და სხვა შესაძლებლობების გაძლიერებისა და სრულყოფისათვის. თავდაცვის სფეროს პრიორიტეტად რჩება განათლება, სამხედრო წვრთნები, სამხედრო დოქტრინები, მართვა და კონტროლი, მობილურობა და კონტრმობილურობა, სამხედრო დაზვერვის სისტემა, საარტილერიო შესაძლებლობები, სპეციალური ოპერაციების ძალები, სამხედრო პოლიციის შესაძლებლობები, ლოგისტიკის სისტემა, რეზერვის სისტემის განვითარება, კიბერთავდაცვითი შესაძლებლობების განვითარება, სამხედრო ინფრასტრუქტურა.

გაგრძელდება სამხედრო ინფრასტრუქტურის განვითარება. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმობა სამხედრო ბაზების კეთილმოწყობას, სამხედრო ქალაქების რეაბილიტაციისა და განვითარების პროექტებს, რაც მიზნად ისახავს სამხედრო მოსამსახურეთა პირობების გაუმჯობესებას.

წვრთნებისა და განათლების სისტემის შემდგომი რეფორმირება ფოკუსირებული იქნება და მოიცავს ყველა საფეხურს სამხედრო მოსამსახურის საკარიერო ზრდის პროცესის უზრუნველსაყოფად. კვლავ დიდი ყურადღება დაეთმობა პროფესიული განვითარებისა და სასწავლო ცენტრების ჩამოყალიბებას და არსებულის განვითარებას. 2016 წლიდან სრულად ამოქმედდება თავდაცვის აკადემიის სამაგისტრო პროგრამა, რომელიც სამხედრო

მოსამსახურეებს მისცემს სრული უმაღლესი განათლების მიღების შესაძლებლობას და წინ გადადგმული ნაბიჯია „განათლებული ჯარის“ კონცეფციის რეალიზების გზაზე.

გაგრძელდება ზრუნვა სამხედრო მოსამსახურეთა ფიზიკურ და ფსიქოსოციალურ მდგომარეობაზე, მათ რესოციალიზაციაზე. 2016 წელს იგეგმება სამხედრო მოსამსახურეთა წეროვნის სარეაბილიტაციო ცენტრის გაფართოება და მოდერნიზაცია.

თავდაცვის სფეროში მთავრობის საქმიანობის ერთ-ერთ მთავარ ორიენტირად დარჩება ნატოსთან, ევროკავშირსა და სტრატეგიულ პარტნიორებთან თანამშრომლობის გაღრმავება. განსაკუთრებული აქცენტი გაკეთდება ნატოსა და ევროკავშირთან აღებული ვალდებულებების შესრულებაზე. მნიშვნელოვანი რესურსები მიიმართება ნატოს უელსის სამიტზე მინიჭებული ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტის დროული და ეფექტიანი განხორციელებისკენ. საქართველოს შეიარაღებული ძალების შესაძლებლობებისა და ქვეყნის თავდაცვისუნარიანობის განსამტკიცებლად, გაგრძელდება ინტენსიური თანამშრომლობა თავდაცვის სფეროში ამერიკის შეერთებულ შტატებთან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიის ფარგლებში.

გაგრძელდება ეფექტიანი თანამშრომლობა ალიანსთან სხვადასხვა პროგრამების, მათ შორის, ნატოს ნდობის ფონდისა და პროფესიული განვითარების პროგრამის ფარგლებში. ჩვენი სამხედრო ძალები აგრძელებენ სამშვიდობო მისიებში მონაწილეობას და საკუთარი წვლილი შეაქვთ მსოფლიო უსაფრთხოების უზრუნველყოფაში.

საქართველო გააგრძელებს ევროკავშირის ერთიანი უსაფრთხოებისა და თავდაცვის პოლიტიკის ფარგლებში (CSDP) მიმდინარე კრიზისების მართვის ოპერაციებში მონაწილეობას.

ჯარის პოპულარიზაციის მიზნით განხორციელდება პროექტები, რომლებიც ემსახურება ახალგაზრდობაში პატრიოტული სულისკვეთების ამაღლებასა და ქართული ჯარის შესახებ საზოგადოების ცნობიერების ამაღლებას.

ადამიანის უფლებების დაცვა

ადამიანის უფლებების დაცვაზე ორიენტირებული პოლიტიკის წარმოება მთავრობის უმთავრესი პრიორიტეტია. ადამიანის უფლებათა სფეროში სხვადასხვა სექტორში საქმიანობის ეფექტიანობის კიდევ უფრო გაზრდისა და კოორდინაციისათვის საქართველოს მთავრობამ შეიმუშავა და პარლამენტმა დაამტკიცა „ადამიანის უფლებათა დაცვის ეროვნული სტრატეგია 2014-2020“.

„ადამიანის უფლებათა სტრატეგიაში“ გაწერილია სახელმწიფოს გრძელვადიანი ხედვა და ძირითადი პრიორიტეტები ადამიანის უფლებათა დაცვის სფეროში, მათ შორის, სხვადასხვა მოწყვლადი ჯგუფებისა და უმცირესობების დაცვის კუთხით. სტრატეგიის წარმატებულად განხორციელების მიზნით განახლდება სამოქმედო გეგმა, ადამიანის უფლებათა დაცვის უწყებათაშორისი საბჭო და ადამიანის უფლებათა დაცვის სამდივნო გააგრძელებენ ადამიანის უფლებების სფეროში არსებული მიღწევებისა თუ გამოწვევების კვლევას და ანალიზს სხვადასხვა ადგილობრივ და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან მჭიდრო თანამშრომლობით.

მუშაობა გაგრძელდება შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირების განათლების, დასაქმების, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის, დამოუკიდებელი ცხოვრებისა და საზოგადოებრივი ცხოვრების ყველა სფეროში სრულფასოვანი ჩართულობის უზრუნველყოფის მიმართულებებით.

საქართველოს მთავრობის ერთ-ერთ მთავარ პრიორიტეტად კვლავ დარჩება საზოგადოებაში შემწყნარებლობის მაღალი სტანდარტების დანერგვა და ნებისმიერი ნიშნით დისკრიმინაციის თავიდან აცილება. ამავე დროს გაგრძელდება მუშაობა სისხლის სამართლის დანაშაულად მიჩნეული დისკრიმინაციის ფაქტების ეფექტიანი გამოძიების უზრუნველსაყოფად.

საჯარო მმართველობის და საჯარო სამსახურის რეფორმა

ეფექტიანი საჯარო ადმინისტრირების სისტემა დემოკრატიული სახელმწიფოს მშენებლობის ძირითად ინსტრუმენტს წარმოადგენს. 2012 წლის შემდეგ, საქართველოს მთავრობამ დაიწყო საჯარო მმართველობის რეფორმის განხორციელება, რომელიც მიზნად ისახავს, ერთი მხრივ, მთავრობის მიერ გამჭირვალე და დემოკრატიული მმართველობის განხორციელებას, მეორე მხრივ კი, ევროკავშირის საჯარო სივრცესთან დაახლოებას.

2015 წელს საქართველოს მთავრობამ დაამტკიცა „საჯარო მმართველობის რეფორმის გზამკვლევი 2020“, რომელიც განსაზღვრავს მთავრობის საშუალოვადიან პოლიტიკას ამ სექტორში. საჯარო მმართველობის რეფორმა განხორციელების პროცესშია და მოიცავს ისეთ სფეროებსა და მიმართულებებს, როგორცაა: პოლიტიკის დაგეგმვის სისტემა, ადამიანური რესურსების მართვა საჯარო სამსახურში, ანგარიშვალდებულება, საჯარო ფინანსების მართვა, სახელმწიფო სერვისების მიწოდება და ადგილობრივი თვითმმართველობა.

საჯარო ადმინისტრირების რეფორმის განუყოფელი ნაწილია საჯარო სამსახურის რეფორმა. ქმედითი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება მნიშვნელოვანია ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციისათვის. კერძოდ, საჯარო სამსახურის რეფორმის იმპლემენტაციის შედეგად ხდება პოლიტიკისგან თავისუფალი, ღია და ეფექტიანი საჯარო სამსახურის ჩამოყალიბება; იქმნება საჯარო სამსახურის სისტემა, რომელსაც საფუძვლად დაედება თანამიმდევრული და მკაფიო სამართლებრივი ჩარჩო; ყალიბდება კარიერულ წინსვლაზე დაფუძნებული პროფესიული საჯარო მოხელის ინსტიტუტი, საჯარო მოხელეს ეძლევა მუდმივი განვითარებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების საშუალება. ყოველივე ეს კი კარიერულ წინსვლაზე, დამსახურებასა და პროფესიულ განვითარებაზე დაფუძნებული საჯარო სამსახურის არსებობის საწინდარია.

2015 წლის განსაკუთრებულ მიღწევად უნდა ჩაითვალოს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის მიღება, რომელიც 2017 წლის პირველი იანვრიდან ამოქმედდება. 2016 წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობა შეიმუშავებს „საჯარო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს კანონის გადრამავალი დებულებებით გათვალისწინებული „საჯარო დაწესებულებაში შრომის ანაზღაურების შესახებ“ საქართველოს კანონის, „საჯარო

სამართლის იურიდიული პირის შესახებ“ საქართველოს კანონისა და 13 კანონქვემდებარე აქტის პროექტები. დაინერგება საჯარო სამსახურში დასაქმების მსურველთა სერტიფიცირებისა და მოხელის მიერ შესრულებული სამუშაოს შეფასების სისტემა. საჯარო სექტორში შემავალი თითოეული უწყების ჩართულობისა და საჯარო სამსახურის სისტემის ერთიანობის უზრუნველყოფის, ასევე საჯარო უწყებების თანამედროვე ინსტიტუციონალური მოწყობის მიზნით, გაგრძელდება საჯარო დაწესებულებების ფუნქციური ანალიზის პროექტი, ცენტრალური საჯარო უწყებების, ადგილობრივი თვითმმართველობისა და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების დონეზე. ამასთან, საჯარო სამსახურის რეფორმის კონტექსტში, გამჭვირვალე და ანგარიშვალდებული საჯარო სამსახურის ფორმირების ხელშეწყობის მიზნით, კვლავ გაძლიერდება მამხილებელთა დაცვის ინსტიტუტი, დამტკიცდება საჯარო მოხელეთა ეთიკისა და ქცევის ზოგადი წესების პროექტი და დაინერგება კორუფციასთან ბრძოლის ისეთი ძლიერი და ქმედითი მექანიზმი, როგორცაა თანამდებობის პირთა ქონებრივი მდგომარეობის დეკლარაციების მონიტორინგი.